

V NEDELJO ZBOR MLADIH NA PRISTAVI

LETO XII

Številka 20

Jesenice, 22. maja 1970

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vani — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Kakšne spremembe v gospodarskem sistemu zahteva črna metalurgija

Na posvetovanju predstavnikov družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov jugoslovanskih železarn, ki je bilo od 26. do 28. marca letos v Ljubljani, je imel generalni direktor rudarsko-metalurškega kombinata Zenica Stanko Tomič uvodni referat o nekaterih aktualnih vprašanjih in težavah črne metalurgije. Iz objavljenega referata v glasilu Združenja jugoslovanskih železarn Celik šte. 24, povzemamo nekaj osnovnih misli, ki bodo predvsem zanimale tudi naše sodelavce.

Večletna tradicija takega načina sodelovanja in izmenjave izkušenj v okviru Združenja jugoslovanskih železarn, je dosegla zavidljiv nivo za izmenjavo mišljenj v iskanju skupne oblike sodelovanja vseh samoupravnih organov v okviru črne metalurgije. Namen teh posvetovanj je spoznavanje novih idej v izpopolnjevanju ekonomske politike in gospodarskega sistema ter nadaljnjega poglobljanja delitve dela, kakor tudi druge skupne akcije v razvoju črne metalurgije, kot enega posebno pomembnih področij jugoslovanskega gospodarstva.

Referent je poudaril, da želi sumirati osnovne poglede in rezultate jugoslovanskih železarjev in označiti koliko so enotni v današnjem položaju pri reševanju vprašanj, od katerih zavisi jutrišnji položaj železarn.

Govornik je za tem naglasil neobjektivno tretiranje črne metalurgije v ekonomski politiki, še toliko bolj, ker se že čutijo posledice degradiranja gospodarske veje in ker se nahajamo pred sprejemanjem načrta srednjeročnega razvoja.

Visoka konjunktura jekla v svetu, je razbila vse iluzije, da je jeklo v svetovnem gospodarstvu izgubilo svoj položaj. Razbila je tudi vse zablude, da je nova tehnologija omogočila veliko zamenjavo jekla z drugimi materiali in s tem spremenila njegovo vlogo in značaj. V svetu pa gre razvoj ravno obratno — intenzivno se izgrajuje in modernizira črna metalurgija in prilagaja sodobnim dosežkom tehnologije. Konjunktura istočasno kaže na to, da v perspektivi proizvodnja jekla ne bo delala večjih skokov pa tudi ne konjunkturalnih nihanj.

Tako stanje je tudi v naših pogojih v zadnjih pol leta spremenilo mnoga gledanja na proizvodnjo jekla in njegovo funkcijo v proizvodnji. Praksa je tudi potrdila stališče železarjev, da cena jekla ni samo njegova tržna cena, temveč njegova specializacija z vidika prilagajanja proiz-

vodnje standardnim asortimentom in sigurnost tekočega oskrbovanja. Namesto glasov, da smo dragi, nekvalitetni itd., se vedno bolj slišijo tudi glasovi, da je jeklo najdražje kadar ga ni in kadar proizvodne zmogljivosti predelovalcev stojijo. Istočasno prihaja vedno bolj v ospredje težnja predelovalne industrije po dolgoročnejšem sodelovanju z metalurgijo.

Poleg vseh kvazikritik, se gospodarstvo stabilizira, kar se odraža v konstantnem naraščanju proizvodnje, uravnoteženju izvoza in uvoza, razvijanju novih proizvodnih zmogljivosti itd.

Pod delovanjem reforme in njenih ciljev, je poleg vseh težav in odstopanj, v metalurgiji razvito močno integracijsko gibanje. Ta proces je v metalurgiji celo stabilnejši kot v nekaterih drugih vejah, ker je zasnovan na izgrajenih odnosih v okviru Združenja. Ob tem je govornik navajal primere združevanja v BiH in SR Sloveniji ter nekatere druge primere in nadaljne možnosti.

Proučevanje razvoja črne metalurgije v svetu kaže, da se borba za doseganje določene stopnje profita ne omejuje samo na prilagajanje moderni tehnologiji in s tem najracionalnejši proizvodnji, temveč se sestoji v stalni borbi med njenim položajem in položajem predelovalne industrije. Borba, da se obdrži stopnja profita, je povezana tudi s preusmerjevanjem metalurgije v višjo fazo predelave jekla. Največji tovrstni svetovni kombinati niso več obremenjeni s temi vprašanji, temveč z realizacijo take programske usmeritve.

Predelava jekla in njegova prodaja v finalnih proizvodih, poleg povečanega izkoriščanja kapacitet, pomeni v jugoslovanskem ekonomskem sistemu ustvarjanje večjega dohodka. Taka orientacija mora biti vsebina dela Združenja in vedno bolj organizirane oblike dogovarjanja, bi morala bolj učinkovito utirati pot k strukturalnim spremembam, ki jih pod vplivom

gospodarske reforme mora izvajati naše gospodarstvo.

Značilno je, da se je zaradi konjunkturalne zelo povečalo izkoriščanje kapacitet v črni metalurgiji, kar je vplivalo da je veja zaključila leto 1969 z manjšo izgubo in da lažje premaguje posledice leta 1967 in prve polovice leta 1968, ko je metalurgija zaradi skrajno neobjektivnih mer ekonomske politike zašla v velike težave.

(Nadalj. na 3. strani)

ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV SLOVENIJE LJUBLJANA

Predsedstvo Zveze združenj borcev NOV občine Jesenice, je na seji, dne 12. maja 1970 obsodilo ameriški vdor v prijateljsko Kambodžo. Priključujemo se protestom vsega svobodoljubnega in miroljubnega človeštva zavedajoč se, da je z vpadom ameriških čet na Kambodžo nastalo novo žarišče vojne in ob tem ne moremo stati ob strani niti Jugoslovani in še posebej naša organizacija.

V imenu naše organizacije prosimo, da naš protest posredujete pristojnim organom.

Zveze združenj borcev NOV
Predsedstvo
občine Jesenice

Še nerešena organizacijska in tehnološka vprašanja

Na osnovi okrožnice glavnega direktorja mag. inž. Petra Kunca, št. 31 z dne 14. decembra leta 1968 je bilo s strani obratovodstev nakazanih 249 nalog in nerešenih tehnoloških in organizacijskih vprašanj, ki bi jih morali člani naše delovne skupnosti posamezno ali kolektivno, teamsko rešiti in odstraniti.

V talilnicah, na plavžu, je klarni, livarni in šamotarni je bilo nakazanih 65 nalog in problemov, ki niso samo stvar članov te delovne skupnosti, temveč tudi vseh ostalih strokovnih delavcev. V zastarelih javorniških valjarnah in novih obratih na Beli je bilo prikazanih celo 74 nalog, v predelovalnih obratih, hladni valjarni, žičarni in žebeljarni čaka pridnih rok in novih ustvarjalcev 38 nalog. Elektro in strojne vzdrževalce, energetike in avtomatike čaka 39 problemov, raziskovalni od-

delek in oddelek tehnične kontrole mora poiskati ustrezne rešitve za 35 nalog. Vse nakazane naloge in nerešena organizacijska in tehnološka vprašanja so bolj ali manj pomembna za doseganje bolj-ših proizvodnih in ekonomskih rezultatov.

Pozneje je kolegij iz nakazanih 249 nalog in nerešenih vprašanj izluščil 32 res naj-nujnejših nalog in problemov, ki so bili objavljeni v Železarju 51/52 — 26. decembra 1969.

V prihodnjih številkah Železarja bomo našim sodelavcem ponovno nakazali te naloge. Danes objavljamo odprto vprašanje DE talilnice oz. enega od nerešenih vprašanj na plavžu.

DE TALILNICE

Vodstvo plavžev je nakazalo 11 nalog in problemov. Strokovnjaki, selektorji so izmed teh 11 problemov izluščili tri najbolj pereče naloge, ki nujno zahtevajo takojšnje kakršnekoli pozitivne rešitve.

PRVI NAKAZANI PROBLEM:

Na novem plinovodu od plavžev do plinskih čistilcev se stalno in nedovoljeno po-

(Nadalj. na 3. strani)

JOVANKA BROZ na Jesenicah — zapis preberite na 11. strani

Rezultati poslovanja za I. kvartal posebno s stališča stroškov

Plan blagovne proizvodnje je bil dosežen s 102,8 %, kar je relativno dober rezultat spričo dejstva, da praktično nimamo zalog osnovnih surovin ter da so bili že zastoji v jeklarni zaradi pomanjkanja vložka. Tudi zaloge polfabrikatov so minimalne, kar predvsem vpliva na asortiment proizvodnje. Plan eksterne prodaje je bil dosežen s 106 % in s 102 % poprečna planirana prodajna cena. Po pokritju vseh stroškov proizvodnje je v prvem kvartalu ostal sicer manjši znesek ostanka dohodka, letni plan dohodka pa je bil realiziran le v višini 19 %. Gre za vprašanje kakšna je prognoza poslovnega rezultata za naslednje obdobje.

Že pri sprejemanju finančnega plana za leto 1970 smo omenili osnovne probleme, ki nas bodo spremljali tekom leta pri realizaciji planskih nalog kot npr.: možnost nabave in cene osnovnih surovin (belo surovo in staro železo, koks, legure), plačilna sposobnost, prodajna cena naših proizvodov in podobno.

Ko obravnavamo nivo stroškov proizvodnje lahko na osnovi sedanjega stanja in rezultatov damo le približno oceno gibanja v naslednjem obdobju. Težišče naših naporov moramo usmeriti predvsem na naslednje probleme:

● OSKRBA S SUROVINAMI IN VLOŽKOM:

Pri tem gre za osnovne surovine, ki jih rabimo za proizvodnjo jekla, ki pa niso v celoti zagotovljene zaradi primanjkljaja, ki nastaja za vso črno metalurgijo. V tem slučaju je resno ogrožen obseg planirane proizvodnje. Ko govorimo o stroških pa moramo pri tem vedeti, da vsaka tona jekla pokriva na nivoju podjetja 894 din t. i. fiksnih stroškov in nastaja čista izguba pri zmanjšanju obsega proizvodnje v višini razlike med dobičkom naših proizvodov in pa naraslimi fiksnimi stroški. Tako je npr. ta izguba pri eni toni hladno valjanih travkov 245 din, pri debeli pločevini pa celo 763 din/tono. To pomeni, da je pri zmanjševanju proizvodnje jekla izredno važno, da proizvajamo tiste proizvode, ki imajo višjo profitno stopnjo, ker le na ta način zmanjšujemo izgubo na najnižjo mogočo mejo.

● PREUSMERJANJE PROIZVODNJE:

V našem proizvodnem programu imamo celo proizvode, ki nam ne ustvarjajo dobička oziroma izkazujejo izgubo zaradi nesorazmerja med lastno in prodajno ceno. Vse dosedaj napravljene analize nam nakazujejo to problematiko in so ti posegi glede ukinjanja nerentabilne proizvodnje še toliko bolj potrebni ob situaciji ko ni zagotovljeno, da bomo lahko obdržali proizvodnjo na planiranem nivoju.

● NORMATIVNA POTROŠNJA MATERIALOV IN ENERGIJE:

Pri pregledu specifične potrošnje ugotavljamo, da smo npr. pri potrošnji koksa ter kokil izpod postavljene normativne, da pa odstopamo navzgor pri potrošnji goriv predvsem v martinarni ter v nekaterih ogrevalnih pečeh valjarn. Razen racionalne potrošnje je naloga, da z vsemi materiali skrbno gospodarimo ter da jih pravilno uskladišimo. Gre za skrajno varčevanje vsega materiala, ki nosi v sebi »Fe-substanco«. Zato moramo tudi forsirati in podpreti akcijo, da se očistijo vsi prostori v Železarni, kjer leže razni odpadni materiali in nerabni deli.

● KVALITETA IN DOBITI (IZPLENI):

Kvaliteta jekla in proizvodov je v določeni meri ogrožena zaradi neustrezne kvalitete starega železa, zato je potrebno toliko več pozornosti in osebne odgovornosti pri izdelavi jekla, kakor tudi v vseh nadaljnjih fazah predelave. Z izboljšanjem dobiti (izplena), lahko bistveno vplivamo na znižanje cene vložka v vsaki stopnji izdelave. V primerjavi na preteklo leto glede dobiti nismo dosegli bistvenega izboljšanja in je naloga vseh organizatorjev proizvodnje, da se doseže tiste dobiti, ki smo si jih postavili ob sprejemanju plana.

● UČINKI IN RACIONALNOST DELA:

Predhodno nakazani problemi v veliki meri otežujejo normalni potek proizvodnje, zato je toliko bolj potrebno, da odstranimo vse tiste pomanjkljivosti pri delu, ki so subjektivnega značaja in ki so odvisni predvsem od naše prizadevnosti. Predvsem opozarjamo na navodila in ukrepe, ki bodo dani v vednost tekom naslednjih dni glede čim bolj racionalnega kriščenja delovnega časa, tako da bo ob danih pogojih naše delo in s tem tudi proizvodnja čim bolj organizirana in usmerjena.

Razen zgoraj navedene problematike, ki v veliki meri vpliva na stroške nas spremljajo vsakodnevno tudi težave finančnega značaja, ki so odraz splošne nelikvidnosti gospodarstva. Pri oceni finančnega rezultata za I. kvartal je potrebno omeniti, da so se delno uporabljale surovine in zalogi s starimi nižjimi cenami (mišljene so predvsem uvozne surovine), medtem ko bodo v II. kvartalu delovale v celoti nove višje cene, ki so celo nad planiranimi, kar bo imelo za posledico poslabšanje finančnega rezultata. To pa pomeni, da bo potrebno z boljšim delom na vseh področjih od proizvodne operative pa do vseh poslov poslovnega značaja nadoknaditi to negativno razliko, tako, da bi se vsaj obdržali na nivoju brez poslovne izgube in ob sedanjem nivoju osebnih dohodkov.

Le pri zboljšanju situacije glede surovin na svetovnih tržiščih ter ob rešitvi naših odprtih problemov lahko pričakujemo takšen finančni rezultat, ki nam bo zagotovil uspeh v perspektivi.

Dipl. inž. Ivo Arzenšek

Železarski globus

AVSTRALIJA — Peta celina postaja iz leta v leto večji izvoznik kvalitetne železove rude. Leta 1967 so izvozili iz avstralskih rudnikov 8 milijonov ton te surovine. Letos pa računajo že na izvoz v višini 50 milijonov ton. Največji kupec so japonske železarne kamor jo prevažajo velike, za ta tovar specializirane ladje.

LIBERIJA — V tej afriški državi bodo pričeli izkoriščati nov rudnik železove rude Wologisa. Njegove zaloge so ocenili na dve milijardi ton s čez 60 % železa. To je nedvomno eno izmed največjih nahajališč železove rude na svetu, ki so ga odkrili v zadnjih desetih letih. V prvi fazi bodo letno nakopali 1 milijon ton te železarske surovine.

ŠVEDSKA — Znana švedska rudarska družba IKAB je sklenila sporazum z japonskimi železarskimi družbami. Po tem sporazumu bo v razdobju treh let dobavila na Japonsko letno po 1,7 milijona ton železove rude. To je prvi tovrstni sporazum o večletni dobavi železove rude, sklenjen med predstavniki obeh držav.

ZAHODNA NEMCIJA — Zahodnonemška železarna Mannesmann AG bo dobavila Sovjetski zvezi 1,2 milijona ton cevi. Uporabili jih bodo za gradnjo cevovoda s pomočjo katerega bodo transportirali železski plin v različne evropske države, med njimi tudi v Zahodno Nemčijo. Nakup teh cevi bo Sovjetska zveza plačala v glavnem z dobavo zemeljskega plina.

Boris Hafner

Železarna B. Bieruta v Czestochowi

2

Rudo, aglomerat in apnenec tehtajo na vsipnem vozu in iz voza stresejo v skip. Za eno peč imajo dva skipa in za vsak skip se odpre zgornji zvon. Spodnji zvon pa se odpre na vsakih šest skipov, kar predstavlja en vsip.

Sonde imajo mehanske in peč zasipavajo do višine 1,5 m. V merilni postaji in v strojnici zakladanja jim kažejo sonde višino zasipavanja s svetlobnimi signali.

Zasipavajo v naslednjem vrstnem redu: KK R R R K R, ali pa: KKK RRR. (K = koks, R = ruda).

Vse je odvisno od analize plina oziroma od količine CO₂ v plinu. Analize plina delajo enkrat na dan in to dopoldne, če pa gre dobro, pa enkrat do dvakrat na teden.

ODŽVEPLANJE GRODLJA IZVEN PLAVŽA

Izven plavža odžveplajo s sodo samo grodlj, ki ga peljejo potem na livni stroj. Tekočega grodlja, ki ga s ponvicami vozijo v jeklarno, ne smejo odžveplati, ker žlindre ne posnemajo in pravijo, da gre skupaj z grodljem v SM peč in potem tako odžveplanje ni efektno.

Vso žlindro vlivajo v ponvice, katere potem odpeljejo 1,5 km daleč, kjer vso žlindro granulirajo. Vsaka ponvica ima svoj pogon za nagibanje. Žlindro zlijejo v poseben kanal, skozi katerega

teče voda v granulacijsko jamo. Žlindrni pesek nato z žerjavom prenesejo na skladišče, kjer se voda odteče. Pesek nato transportirajo z žičnico v 8 km oddaljeno cementarno. Vlaga v granulacijskem pesku je največ 14 %. Ostanke žlindre iz ponvice strešejo v jamo, od koder s pomočjo bagra in transportnega traku polnijo silos nad čeljustnim drobilcem. Tam zdrobijo na granulacijo do 60 mm in sejejo na posamezne frakcije. 80 % zmlate žlindre pošljejo v cementarno, ostali del pa porabijo za posipavanje.

Glavno merilo ekonomike plavža je plan, ki ga skušajo doseči ne glede na porabo koksa ali ostale ekonomske efekte. Potem je kvaliteta grodlja in sicer odstotek žvepla v grodlju, ki ne sme preseči 0,06 %. Zato se držijo okrog 0,03 %, kar spet pomeni večjo porabo koksa. Če k temu prištejemo še izplen, ki je bil v letu 1969 44,2 %, potem je za te razmere poraba koksa 760 kg/t grodlja kar realna. Tudi cena grodlja je za naše razmere precej visoka, čeprav je na Poljskem v železarni B. Bieruta najnižja in znaša za tono grodlja 1.032 N. din.

AGLOMERACIJA: Kakor sem že omenil, uporabljajo aglomerat kot glavno vsipno surovino, ki ga pripeljejo na plavž s samoraztovornimi vagoni iz 200 m oddaljene aglomeracije. Obstoječa aglomeracija, ki je bila zgrajena v letu 1956, ima dva D.L. trakova. V začetku sta imela površino vsak po 50 m², pozneje pa so ju podaljšali na 61,5 m². Kot vložek za aglomeracijo uporabljajo predvsem ruske rude in sicer aglo-rudo in koncentrat JUGOK. Od poljskih uporabljajo surov siderit, ki ima okrog 20 % Fe, ima pa tudi 15 do 20 % CaO ter zelgrudo škajo in tlenek Fe. Za gorivo jim služi droben koks, ki ga imajo dovolj (lastna

koksarna in dobro odsejanje pred plavži), zato zaenkrat še ne razmišljajo o dodatnih cenejših gorivih. Priklade pa so apnenec, dolomit in apno. Večina tega mešajo že na skladišču in v mešalni postaji ločeno dozirajo samo koks, apnenec, dolomit in škajo. K tej mešanici dodajo še droben povratek in vse to v mešalnem bobnu navlažijo, premešajo in nato nasipajo na D.L. trak. Pod vžigno pečjo se mešanica vžge, na koncu D.L. traku pa pada vroč sinter med dva krempljasta drobilca, ki ga zdrobita, nato pa na vibracijskem situ presejejo in po žlebu transportirajo v velike 60 tonske samoraztovorne vagonce, s katerimi ga odpeljejo do plavža.

Nekaj karakterističnih podatkov za delo aglomeracije v letu 1969:

	plan	realizacija
proizvodnja (v tonah)	1.225.000 t	1.264.937 t
količina Fe v sintru	568.000 t	591.770 t
količina celotnega vsipa	1.604.000 t	1.627.359 t
vsebnost Fe v sintru	46,0 %	46,8 %
baziciteta sintra	1,40	1,37
poraba mešanice (kg/t sintra)	1.310	1.287
poraba goriva (kg/t sintra)	80	70
poraba el. energije (kWh/t sintra)	21,2	19,9
izkoristek koledarskega časa	89,6 %	91,0 %
izkoristek obratovalnega časa	97,9 %	98,2 %

(Se nadaljuje)

Kakšne spremembe v...

(Nadalj, s 1. strani)

Pozitivna ugotovitev je tudi, da so cilji in naloge reforme jasno odredeni in da ni potrebna generalna sprememba, temveč so potrebni napori le za nekatere korekture in spremembe v sistemu instrumentov ekonomske politike. Za metalurgijo je to zelo pomembno, ker se je zaradi raznih odstopanj del ustvarjenega dohodka v metalurgiji preliv v korist tistih ki ga s svojim delom niso zaslužili. Zatem je govornik omenjal pozitivne zaključke in stališča najvišjih družbeno-političnih organov, da se odstranijo ovire pri uresničevanju ciljev reforme.

Tudi orientacija metalurgov mora iti v smeri popolnega uresničevanja ciljev reforme, istočasno pa bolj organiziranega učinkovanja, da se odstranijo vzroki, ki zavirajo stabilizacijo v črni metalurgiji. V tej smeri moramo nastopiti z argumenti in s predlaganjem mer za odstranjevanje privilegijev in protekcije v sistemu, v katerem mora tudi metalurgija dobiti ekonomski položaj, ki ga z vso pravico zasluži. Da to dosežemo se moramo sami v praksi in pri delu prizadevati za principiarno uresničevanje ciljev reforme in samoupravnih odnosov ter urejevanju odnosov v kolektivih in v Združenju. Le tako si bomo pridobili legitimacijo, da se tudi na drugih mestih lahko borimo za spremembe.

Razne mere, ki jih je lani sprejel ZIS so vplivale na spremembo našega položaja v sistemu, ne glede na to, da ni še dokončno principiarno rešeno vprašanje sistema cen. Pri tem so izhajali iz ocene, da se v tržnem gospodarstvu cenami, ne da bi se le-te po ne more živeti z limitiranimi določenim principu ne usklajale s cenami in gibanji v gospodarstvu. To je novost, kakor je tudi novost, da se sprejema tudi metoda kompenzacije, če se drugače to ne da rešiti. Res je, da vse to lahko ostane samo beseda, če organiziranost metalurgov ne bo tako močna, da bo vplivala da se take opravilne spremembe odražajo tudi v spremembah instrumentov ekonomske politike.

Zelo pomembno je, da je ZIS formiral komisijo, ki dela na izdelavi osnovnega koncepta dolgoročnega razvoja črne metalurgije. Ne glede na to, da je potrebno rešiti še več principiálnih vprašanj, je tak pristop napreden in že sam po sebi potrjuje pomen črne metalurgije v gospodarstvu. To pa še ne pomeni končnih rešitev, odpira pa nova gledanja na našo dejavnost in pomeni določeno družbeno aktivnost, da se spremeni položaj podrejenih in nadrejenih v gospodarstvu.

Ce izhajamo iz tega, je vsakakor prvo vprašanje cen. Te dni bo predložen instrument, ki mora zagotoviti korekturo cen jekla vsake tri mesece, odvisno od njegove konjunktore na svetovnem trži-

šču in gibanju cen potrošnikov jekla na domačem tržišču. Izrekli smo tudi potrebo vezanja uvoza z izvozom, ker se samo na ta način lahko onemogoči, da nekdo uvaža po eni pariteti reprodukcij material in ga izvaža po drugi. Ta vprašanja se ne morejo reševati v razgovorih s potrošniki, ker je metalurgija v položaju, v katerem ne more enakopravno razpravljati.

Orientacija črne metalurgije v pogledu politike cen je, da se utrjena pariteta na startu reforme ponovno zagotovi. Tudi v bodoče se moramo prizadevati za utjevanje paritetnih odnosov kot izhodiščne osnove v primarni razdelitvi. S tem povezano pa za sinhroniziranje politike zaščite deviznega režima in carinskih mer.

Generalni direktor Tomič je zatem govoril o povišanju transportnih tarif in omalodostopanja od ciljev reforme ter se zavzel za enako in enakopravno tretiranje cen črne metalurgije z ostalimi gospodarskimi vejami. Čez 70 odstotkov surovin in reprodukcijskega materiala na tržišču oblikuje svobodne cene, medtem ko so cene naših proizvodov limitirane. S tem se tudi stalno znižuje dohodek metalurgije. Z drugimi besedami, del našega dohodka ustvarjenega z delom se praktično preliva drugam.

Zato moramo vzporedno z zahtevo za izpolnitev sistema, ker nam verjetno nihče ne bo dal svobodnih cen, čeprav bi to bila edina alternativa, zahtevati, da se uresniči zaključki IX. kongresa ZKJ in kompenzacije vgradijo v sistem. Gospodarskim vejam, ki jim družba s svojimi merami onemogoči oblikovanja cen na osnovi tržne zakonitosti, mora alimentirati tisto, kar jim s temi merami odvzema.

Daljša časa se je govornik potem zadržal na sistemu deviznega samofinanciranja, ki bi od metalurgije zahteval povečanje izvoza, s tem pa bi se popolnoma porušil sistem oskrbovanja domačih potrošnikov jekla. Združenje je mišljenja, da je to treba rešiti s povečanjem pravic z deviznim koriščenjem dela amortizacije. Rešitev, ki jo je ZIS sprejel za barvno, bi se lahko uporabila tudi za črno metalurgijo.

Take in podobne nedosled-

nosti v gospodarskem sistemu puščajo tudi težke posledice v razvoju samoupravnih odnosov. Svobodno lahko rečemo, da smo še vedno bolj v najemniških odnosih, kot v resničnem položaju, da razporejamo dohodek. S tem je tudi zavrta samoiniciativa, da kljub vse večjemu uveljavljanju tržnega gospodarstva, ne moremo izvajati hitrejših modernizacij, da dohitimo svetovni razvoj in ustvarimo minimalne pogoje za vključevanje v svetovno delitev dela.

Za to ne moremo sprejeti ustvarjenega vtisa v jugoslovanski javnosti, da smo razbiti, brez jasnih ciljev, da smo zaostali v tehnologiji itd., ker naše zaostajanje ni izraz niti naših hotenj, niti naših sposobnosti. To je odraz odnosa do črne metalurgije, njenega položaja v jugoslovanskem gospodarstvu, ki ga najmanj sami odredimo. Zaradi tega tudi naš koncept srednjeročnega plana izhaja iz potrebe po razreševanju vprašanj v sistemu, zaradi katerih je zaostajala in se počasi razvija črna metalurgija.

Druga značilna obveza srednjeročnega plana je, da predvsem moderniziramo in dosežemo maksimalno izkoriščenost obstoječih zmogljivosti. Naša orientacija je, da dosežemo koncem leta 1975 minimalno okrog pet milijonov ton proizvodnje jekla, oziroma da se z maksimalno modernizacijo obstoječih železarn lahko doseže proizvodnja, brez gradnje novih železarn, neke od 5 do 6 milijonov ton surovega jekla ob maksimalnem koriščenju domačih surovin, seveda ob objektivnem tretmaju domačih surovin.

Srednjeročni plan je izključno zasnovan na principi reforme in tržnih odnosov. Posebna pozornost v planu velja razvoju zmogljivosti za predelavo jekla. Dogodki v metalurgiji na svetu in naša lastna ekonomska politika favorizirajo to in naš dohodek je tu.

Ob koncu je generalni direktor rudarsko-metalurškega kombinata Zenica Stanko Tomič še politično podkrepil tako stališča in opozoril tudi na nekatere slabosti v Združenju jugoslovanskih železarn, ki se kažejo v velikem vplivu regionalnih interesov na posamezne člane Združenja.

Se nerešena...

(Nadalj, s 1. strani)

javljajo veliki premiki ceni plinovoda zaradi velikih temperaturnih sprememb. Številne dosedanje rešitve z namenom, da se ublažijo te temperaturne spremembe, nikakor niso rešile ali umilile premikov in nihanja plinovoda, ki so dosegala viške na flancnih spojih, kjer je tesnenje popuščalo in življenjsko ogrožalo vse zaposlene v bližnji in daljni okolici, ki so bili zelo izpostavljeni večjim ali manjšim zastrupitvam s plavžnim

plinom. Problem varnega in popolnega tesnenja plinovoda od plavžev do plinskih čistilcev je star in nujno zahteva ustrezne, uspešne rešitve z namenom večje varnosti in boljših delovnih ter življenjskih pogojev plavžarjev in bližnjih sodelavcev.

Inovatorji, novatorji in racionalizatorji, ki se bodo lotili reševanja tega problema dobijo vsa potrebna navodila in nasvete pri vodstvu plavžev.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

DEŽURNA SLUŽBA V ŽELEZARNI

	telefon v pisarni	doma
SOBOTA, 23. maja: inž. Avgust KARBA, dir. proiz.	270	693
NEDELJA, 24. maja: inž. Alojz KALAN, jeklarna	360	359
PONEDLJEK, 25. maja: Anton GROSELJ, valj. žice	852	790/17
TOREK, 26. maja: inž. Milan MAROLT, uprava osn. sred.	801	800
SREDA, 27. maja: dr. inž. Marin GABROVŠEK, TKR	380	732
ČETRTEK, 28. maja: Franc GLOBOČNIK, plavž	340	740
PETEK, 29. maja: Zdravko CRV, Javornik I	624	760

Dežurna služba traja od datuma nastopa ob 7. uri do naslednjega dne ob 7. uri. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Poklicna razglednica

Vse večji napredek civilizacije na svetu nam odkriva nove resnice in nova spoznanja. Gre za to, da v največji meri izkoristimo vse potencialne ustvarjalne sile mladih — prihajajočih generacij. Za nami so časi ko se je moč in perspektiva posameznih dežel merila predvsem po naravnih bogastvih. Danes so že drugačna merila. Vedno bolj prevladujejo dežele, ki so znale izkoristiti potencialne sposobnosti ljudi do maksimalne stopnje splošne in strokovne usposobljenosti.

Tudi v Železarni se bo potrebno še bolj zavzemati v tej smeri. Pri tem mislim na politiko štipendiranja, ko se odloča komu in zakaj se podeli štipendija.

Pričujoči zapis nekega učenca 8. razreda osnovne šole kaže za njegova leta izredno inteligenco. V tem zapisu je vizija že današnjih dni in prihodnosti. Da ne bo očitka, da morda pretiravamo, je najbolje, da ga citiramo:

»Danes sem vstal bolj zgodaj kot ponavadi. Oblekel sem se, umil in odšel na teraso. Tam me je čakal helikopter TX-13. Pilot sem postal kar jaz; počakal sem na elektronski znak v obliki zateglega piska, ki so ga oddali na glavni postaji. Potegnil sem za ročico in sedaj letim med tisoči avioni, helikopterji in milijoni naših bodočih zvezd, ki mi krmežljivo mežikajo.

Cez pol ure sem pristal na vzletnem katapultu kar zasilno, ker se mi je silno mudilo. Stopil sem v sobo najnovejše arhitekture; salon 599. Nadel sem si vsakdanjo masko: z dolgočasen in resen obraz. Nato sem stopil v avtomatsko dvigalo, ki je s sodobnimi napravami spoznalo mojo željo in me dvignilo v trinajsto nadstropje mogočne površinske stavbe. Pristopil sem k robotu U-000, da mi je nadel s svojimi mehкими oblazinjenimi prsti sterilno zaščitno obleko, kajti nam zemljanom povzročajo bakterije čudne možganske spremembe. Stopil sem k zaslonu, se zamislil, vzal beležnico, fonograf in se zatopil v globoko premišljevanje. Zgubil sem se v milijonih lučk, ki so se prižigale po neskončnem prostoru. Nehote sem spustil svoje, kot pajčevina tanko, razpredene misli na zemljo in začel premišljevat kaj počno tam doli pesniki in literati, ki smo jih pustili na miru, da lahko brez škode razvijajo svojo dekadenco. Zemlja je preprežena z nitmi njihovih misli in realnimi osnovami za njihov obup, ker smo jih zapustili.

Na zaslonu proti kateremu sem velik kot mravlja proti psu, nenadoma zapazim rahel preblisk; v resnici je bil to le preblisk v mojih možganih. Spoznal sem, da sem majhen kot atom proti vesolju. Žalosten in potrten sem se vrnil na zemljo.

Ce sedaj res dobro premislim, vidim, da sem bil v teh sanjah današnji umetnik, ne pa vesoljski raziskovalec. Pač, razprave o tem bi se dale pisati.«

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Problemska konferenca ZMS o mladih in publicistiki

V petek 15. maja je predsedstvo RK ZMS sklicalo problemsko konferenco na temo »Mladi in publicistika«. Udeležilo se je 93 predstavnikov mladinske publicistike iz vseh krajev Slovenije.

Navzoče je pozdravil predsednik RK ZMS Mitja Gorjup in nato dal besedo tovarišu Slavku Pregelj, ki je podal uvodne misli o nekaterih vprašanjih iz teme: Mladi in publicistika. Tovariš Pregelj je govoril o sredstvih javnega obveščanja, o resnem in zabavnem mladinskem tisku in svobodni ustvarjalnosti. Pri razčlenitvi svojih misli o sredstvih javnega obveščanja je dejal, da je tisk vse preveč usmerjen površinskemu objavljajanju. Mladi so tudi premalo deležni pozornosti tiska, če pa se o njih že piše, se največkrat površno, enostransko in neobjektivno. Tu se postavlja tudi resno kadrovsko vprašanje vseh, ki delo mladih kot tudi njih same spremljajo in o njih pišejo. Tovariš Pregelj je nadalje govoril o resnem in zabavnem mladinskem tisku. Pri tem je najprej poudaril, da se mladi upirajo poplavi »šunt literature« plaže, in podobne literature na tržišču in zahtevajo kvaliteten zabavni tisk. Tu se je uprl predvsem na velik pomen lista »Mladina«, ki mora ostati široko angažiran list, ki bo uresničil potrebe tako po zabavi kot tudi angažiranosti mladih. Za list Mlada pota pa je dejal, da je potrebno zagotoviti finančna sredstva za njegov obstoj in s tem še naprej zagotavljati možnost afirmacije mladih talentov. V nadaljevanju je podkrepil potrebo po obravnavanju svobodne ustvarjalnosti. Na tem področju se namreč občutno opaža pomanjkanje dolgoročne družbene politike, ob enem pa naj to svobodno ustvarjanje temelji predvsem na stališčih naše pozitivne preteklosti. Dotaknil se je tudi vprašanja eksperimentiranja, katerega bi se moralo obravnavati kot povsem normalen pojav in ne kot povod za razne spore. Poleg tega pa je odprtih vprašanj še dosti več in nedvomno bo potrebno še dosti resnega poglobljanja, kajti trenutni položaj še zdaleč ni zadovoljiv in zahteva korenite spremembe. S to ugotovitvijo je tovariš Slavko Pregelj tudi končal svoje uvodne misli k delu konference.

Tovariš Jože Volfan iz Celja je v razpravi govoril o odnosu družbe do mladinske publicistike. Kritično se je izrazil na odnos sredstev javnega obveščanja in družbe do mladinske problematike, kar je dokazoval že sam »molk« sredstev javnega obveščanja pred konferenco. Obratno pa se tisk preveč opira na lahke in večkrat nestrokovne prikaze »življenjskih skrivnosti«, ob katerih predvsem mladi vsled »lažje in bližje poti spoznavanja« odbijajo poučne šolske vrednote iz takih področij. Medtem, ko so takega gradiva polni programi skoraj vseh vej sredstev javnega obveščanja, pa se premnogokrat pozabi tudi na odkrivanje in obravnavanje drugih strani iz življenja in problematike mladega človeka, njegovo ustvarjalnost, plemenitost, požrtvovalnost, delavnost itd. Zato je treba omogočiti tudi mladim, da lahko sodelujejo pri kreiranju politike javnega obveščanja, ker bi le-ta s tem pridobila nove kvalitete. Na koncu svojega govora je poudaril, da naj bi bil list »Mladina« v svoji novi obliki tako lahko branje, kot aktivno in objektivno spremljanje dejavnosti mladih in da se za njen obstoj zavzame tako uredništvo kot tudi sama ZMS.

Sledilo je razpravljanje na temo dijaške publicistike, vloge mentorjev in izbire le teh. O tem sta razpravljala še Vlado Gajšek in Mitja Gorjup. Medtem ko je tovariš Gajšek govoril o delovanju mladih publicistov in ustvarjalcev v šolskih glasilih in možnosti le teh da svojo ustvarjalno afirmirajo v listu »Mlada pota« pa je tovariš Gorjup govoril o spodbudnem delovanju šolskih glasil.

Vlado Barabaš je govoril o reviji »Tabor«. Njegovo izvajanje se je nanašalo predvsem na težave financiranja lista in vsled amaterskega dela uredništva tudi na pomanjkanje časa za poglobljanje v vsebinsko in strokovno kvaliteto pripravljanih listov.

Jure Cimerman je nato govoril o problematiki pristopa in obravnavanja tiska do mladinskega kriminala, absolutnega nihilizma mladih in problematika pospeševanja domače, nove mladinske ustvarjalnosti. Pri tem je opomnil na potrebo po ustanavljanju posebnih skladov za dobre in perspektivne mlade ustvarjalce, kakršni že nekaj časa niso nikakršna novost pri nekaterih narodih, ki so v tej zvrsti ustvarjanja še daleč za nami.

O svobodni ustvarjalnosti je nato govoril še enkrat Vlado Gajšek, ki je poudaril, da se mladi ustvarjalci morajo uveljaviti in se povezati kljub različnim načinom izražanja, motivacije itd. Dotaknil se je tudi problema manjših možnosti nakupa kvalitetnih knjig, ki so ponavadi drage, na drugi strani pa omenil finančne ugodnosti nakupa cenenih »šunt« romanov.

V razpravo se je zopet vključil Mitja Gorjup, ki je govoril o pretiranem poudarjanju nihilizma predvsem v šolskih glasilih ter o vprašanju monopola tiska in založništva.

V svojem prispevku k delu konference je Janez Korošec predvsem naglasil potrebo po večji angažiranosti mladih avtorjev v sredstvih javnega obveščanja. Problemska konferenca o mladih in publicistiki mora v slovenski javnosti razkriti tako probleme, kot tudi svoje zaključke, je dejal tovariš Korošec in dodal, da se sredstva javnega obveščanja preveč zadržujejo na ravni republike oziroma občine in vse premalo pozornosti posvečajo tistemu, kateremu so ta sredstva namenjena — delovnemu človeku.

Nadalje je tovariš Pavle Zrimšek govoril predvsem o sedanjem utripu in ritmu časa, ki ga mladi danes občutijo, o vprašanju notranjega sveta mladih in o družbenih protislovjih na katerega tudi mlad človek reagira. Omenil je tudi stopnjo občutljivosti oziroma neobčutljivosti, ki jo nedvomno ustvarja tudi publicistika oziroma sredstva javnega obveščanja ter o dialektičnih nasprotjih in humanizmu ljudi.

Marjan Vranič iz Maribora je govoril o finančnem stanju slovenskih mladinskih listov. Le ti si po večini zagotavljajo svoj obstoj z reklamnimi oglasi, kateri pa bi se morali otestiti in izpraznjeni prostor v listu posvetiti problematiki mladih. Slovenska mladina pa trenutno nujno potrebuje vsaj enega ali dva kvalitetna in cenena lista.

V nadaljevanju razprave je bilo tudi govora o občinskih glasilih, političnem namenu mladinskega tiska ter poznavanju in koriščenju množičnih komunikacijskih sredstev v svrhu sodobnega izražanja.

Nato je še enkrat posegel v razpravo Mitja Gorjup, ki je najprej podal svoje misli o sredstvih javnega obveščanja in pri tem poudaril, da današnja sredstva komunikacije zaostajajo za možnostmi, ki so dane in, naj le te bodo stvar ljudi in ne forumov. Sredstva javnega obveščanja za obstoječimi družbenimi problemi zaostajajo. Nadalje je tovariš Gorjup govoril še o »šunt« literaturi, o politiki založb, vprašanju politike cen in uvoza tuje literature ter o mladinskem tisku. Pri slednjem je omenil, da slovenska mladina troši predvsem »šunt« in veliko verskega tiska. Vsled tega toliko bolj kaže potreba po socialistično angažirani in družbeno prisotni mladinski reviji, ki naj bi bila nova »Mladina«. Mitja Gorjup je tudi na kratko omenil, da konferenca žal ni pritegnila pozornosti tako tiska in založb kot tudi mladih publicistov v pripravi in udeleževanju v delu konference. Na koncu svojega govora pa je še omenil, da si mladi nikakor ne smejo zamišljati, da je bilo delo konference jalovo, da pa po drugi strani spet ne smejo pričakovati spektakularnosti rezultatov. Stanje mladinske publicistike pa se bo izboljšalo le ob vs trajnem in kvalitetnem delu.

Ker do tedaj še ni bilo kaj dosti govora o verskem tisku je nato temo spregovoril Stane Vodušek, ki je bil mnenja, da ima tovrstni tisk uspeh med mladimi verniki predvsem za to, ker zapolnjuje tako nekatere socialne kot tudi psihološke praznine, ki jih pušča tako družba kot tisk. Pomemben dejavnik, ki vpliva na določen del mladine je tudi etično obravnavanje in vrednotenje življenja mladega človeka s strani cerkve in verskega tiska.

Na tako zastavljeno temo nadaljnjega razgovora je spregovoril še Živko Pregelj, ki je dejal, da ZMS vključuje tako versko kot neverško mladino. Program ZMS je namreč sprejemljiv tudi za versko mladino, čeprav izhaja iz marksistične teorije. Pri tem pa je prisoten tudi poskus politiziranja verske mladine, ki bere liste namenjene vsakemu mlademu človeku.

Na koncu konference je tovariš Slavko Pregelj podal še predloge ki jih je izdelala imenovana komisija za sklepe konference. Soglasni so bili s predlogom, da se predlog stališč problemske konference v celoti sprejme, da se v roku enega tedna izdela akcijski program dela v čemer je zapopadeno tudi to, da se predsedstvo ZMS in uredništvo »Mladine« dogovorijo o novi obliki omenjenega lista in da se obvesti pristojne organe o stališčih in sklepih konference.

Z. E.

OBVESTILO

Tovarniška konferenca ZMS železarne Jesenice vabi mladince in mladinke, da se udeležijo osrednjega srečanja jeseniške mladine, ki bo v nedeljo, dne 24. maja ob 12. uri na Pristavi v Javorniških Rovtih.

Zbor mladine železarne bo v nedeljo zjutraj ob 9. uri pri vratarju v Trebežu, od koder bo skupni odhod na Pristavo.

TK ZMS ZJ

Seja predsedstva TK ZMS Železarne

Na zadnji redni torkovi seji predsedstva TK ZMS Železarne, ki jo je sklical in vodil predsednik Miro Ipavec, so prisotni govorili o pomoči roketnemu klubu Jesenice, o pohodu »Svobodno Pohorje« in tekočih zadevah.

Rokometni klub Jesenice sestavljajo pretežno igralci zaposleni v Železarni. Tako kot vsi podobni klubi se tudi ta ukvarja s finančnimi težavami, zato so se predstavniki kluba obrnili na predsedstvo TK ZMS Železarne za pomoč pri izvedbi organizacije medobčinskega tekmovanja v roketu v okviru praznovanja meseca mladosti in pri nakupu potrebne opreme. Glede na to, da je TK ZM Železarne dobila sredstva za šport in, da omenjeni klub oziroma igralci večkrat zastopajo Železarno na tekmovanjih je predsedstvo sklenilo, da se RK Jesenice da za izvedbo medobčinskega turnirja 150 din in krije stroške za nakup dveh kompletov igralnih dresov.

Nadalje so se člani predsedstva TK ZMS Železarne pogovarjali o izvedbi koncerta beat ansamblov, ki bo 30. maja na športnem igrišču Podmežakljo. Postavlja se namreč vprašanje čimbolj množične in kvatiletne udeležbe tako pevcem in pevki, kot tudi ansamblov. Predsedstvo je tudi zainteresirano za nastop še neafirmiranih pevcev in pevke na tej prireditvi. Postavlja se tudi vprašanje odra za nastopajoče, zato so zadolžili člana predsedstva, ki bo vprašanje postavitve odra poizkušal čim ugodnejše rešiti.

Prisotni so se tudi pogovarjali o spominskem in manifestativnem pohodu »Svobodno Pohorje«, katerega naj bi se udeležilo vsaj deset mladincev iz Železarne. Prireditve oziroma pohod bo trajal tri dni in sicer: 29., 30., in 31. maja.

Predsedstvo TK ZMS Železarne je tudi sklenilo, da se bo v bodoče sestajalo v ponedeljkih in ne več v torkih kot do sedaj. Gre namreč za to, da bi se o delu in sklepih predsedstva lahko takoj naslednji dan (torek) poročalo v radiu Jesenice v oddaji za mlade, kar do sedaj ni bilo mogoče in so bile informacije ob objavi stare že teden dni.

Predsednik TK ZMS Železarne Miro Ipavec je te dni prejel laskavo priznanje od RK ZMS za svoje dolgoletno delo v ZM. Ob tem zasluženem priznanju mu vsi skupaj iskreno čestitamo in želimo še dosti uspešnega in plodnega dela.

Z. E.

Dopisujte v Železarja!

Samoupravni organi v preteklem tednu

Skupna seja odbora za poslovno politiko in odbora za osnovna sredstva

V ponedeljek, 18. maja 1970 je bila skupna seja odbora za poslovno politiko in odbora za osnovna sredstva, ki jo je sklical in vodil predsednik odbora za poslovno politiko inž. Emil Ažman. Na seji so obravnavali projekt hladne valjarne.

V razpravi projekta hladne valjarne so bili vsi enotni, da je ta projekt treba realizirati, ker je življenjskega pomena za nadaljni obstoj naše železarnice, ker pomeni le uresničevanje politike delavskega sveta Železarnice, da pospešeno preidemo na finalizacijo naše proizvodnje. Tudi z vidika tržnih razmer v Jugoslaviji je

projekt opravičljiv, saj analize kažejo da, bi lahko znašala proizvodnja takšne valjarne v prvi fazi do 150.000 ton hladno valjanih trakov, od tega 120.000 ton navadnih mehkih ogljikovih jekel in 30.000 elektrojekel. V drugi fazi pa bi lahko hladna valjarna zagotovila še 25.000 ton nerjavnih jekel. Za izgradnjo hladne va-

ljarne bi bilo potrebno v I. fazi 342 milijonov din, od tega pa 13.100.000 dolarjev, v II. fazi pa 143 milijonov dolarjev in od tega 5.900.000 dolarjev za zunanjo opremo. Predvidevajo, da bi kredit dobili pri Exim banki, odplačevali pa bi ga iz dobička, ki ga bo hladna valjarna ustvarila in delno iz sredstev amortizacije.

Odbora sta k temu projektu imela še naslednje pripombe oziroma zahteve:

— Oprema naj bo po možnosti takšna, da bo ustrezala že obstoječi opremi valjarne bluming in valjarne trakov, z ustreznimi rezervnimi deli tako po količini kot po tipizaciji. Pri odločitvi pa je treba predvsem upoštevati ceno in kvaliteto opreme.

— Pri možnostih ki bi jih dal kredit za nabavo hladne valjarne, da domača podjetja sodelujejo pri izgradnji od 15 do 17 % vrednosti naprave, mora uprava tovarne, drugače kot do sedaj in v skladu z obstoječimi možnostmi, urediti pri domačih podjetjih vprašanja rokov dobav in montaže naprav. Predvsem morajo biti ti termini usklajeni in prilagojeni terminom dobave tuje dobavitelja.

— Lokacija hladne valjarne in vse kar spada k temu (transport, energetska napajanje in podobno) še ni rešeno, zato mora uprava z ustreznimi službami to proučiti in izdelati ustrezen predlog pred potrditvijo projekta.

— Prav tako morajo uprava tovarne in ustrezne službe do sprejema projekta pripraviti predlog in potrebe po dodatnih investicijah v predhodnih obratih, predvsem v martinarni in valjarni trakov, da bi nova hladna valjarna res lahko proizvajala toliko kot program predvideva.

— Rešiti je treba tudi problematiko kadrov, zato mora kadrovskega sektorja pripraviti predlog in potrebe po dodatnih investicijah v predhodnih obratih, predvsem po programu kadrovanja, pripravo kadrov in ostalo v zvezi s tem.

V nadaljevanju seje sta odbora na ločenih sejah rešila še nekaj tekočih vprašanj. Imenovala sta predstavnika Železarnice v upravnem odboru poslovnega združenja energetike SR Slovenije, odobrili so nove cene za prodajo osnovnih sredstev po vrednosti starega železa in sicer 1,20 din za kg za člane kolektiva in 1,50 din za kg za zunanje kupce. Odobrili so tudi nabavo sušilne peči za elektrodni oddelek, ker je izkazana visoka rentabilnost te naložbe, vendar so opozorili, da ni na razpolago deviznih sredstev, ki so potrebna za to nabavo. Odbor ni nasprotoval nabavi te peči v kolikor se pokaže, da rentabilnost naložbe lahko pokrije tudi nabavo deviz izven uradnega tečaja.

Seja komisije za proizvodnjo v valjarni Bela

V petek, 15. maja je bila v prostorih valjarne Bela osma seja komisije za proizvodnjo pri svetu delovne enote.

Najprej so pregledali izpolnjevanje proizvodnega načrta za april nato pa se seznanili s predvidenim planom za tekoči mesec.

V valjarni Bela v aprilu proizvodni načrt ni bil dosežen. Na blumingu so imeli težave zaradi mirovanja klesčnega žerjave, ter zaradi valjev. Na šteklu so bile problematične črpalke in oporni valji. Rečeno je bilo, da bodo nove valje prejeli do konca leta, medtem ko valji ki so jih dobili iz železarnice Štore ne ustrezajo. Drugačini in boljši podatki pa so v razrezovalnici in oblikovalnici profilov, kjer so plan prodaje izpolnili s 122,7 %. Probleme imajo zaradi izredno slabega preventivnega vzdrževanja in pomanjkanje rezervnih strojnih delov. Občutno primanjkuje tudi delavcev.

V valjarni žice so proizvodni načrt v aprilu dosegli s 94,1 %. Problematična je obzidava peči, ker hidravlika pogosto odpoveduje. Predlagano je bilo, da bi imenovali specializiranega vodja vzdrževanja hidravlike in pnevmatskih sistemov. V vseh oddelkih valjarne Bela primanjkuje delavcev, zato bo treba opraviti obveznosti tudi z nadurnim delom, ki jih je treba upoštevati tudi pri masi osebnega dohodka. V kratkem bodo organizirali razgovor z delovodji ter asistenti proizvodnje in vzdrževanja.

V razpravi je sodeloval šef delovne enote inž. Perne in povedal, da je koristen delovnega časa zelo slabo pa tudi med samim obratovanjem delo ne poteka tako kot bi moralo. Tudi neposredni vodje ne razporejajo pravilno transportnih kapacitet in se zato dogaja, da ljudje nimajo ustreznega dela. Na oglasni deski bodo objavili obvestilo iz katerega bo razvidno, da je treba delo ob koncu izmene predajati iz rok v roke. To velja za bluming in valjarno žice. V oblikovalnici profilov lahko končajo delo 15 minut pred koncem izmene, v oddelku površinske obdelave pa zaradi oddaljenosti 20 minut pred koncem dne. Podjetje Vatrostalna namerava s posebno urgenco opozoriti na skrajšanje remonta globinskih peči.

4. seja odbora za osnovna sredstva

Predsednik odbora za osnovna sredstva inž. Jaka SOKLIČ je sklical 4. sejo odbora v petek, 15. maja 1970. Na seji so obravnavali elaborate za dela programirana s programom investicijskega vzdrževanja oziroma programa amortizacije za zamenjavo.

Na tej seji so odobrili naslednje elaborate del:

— nadaljevanje del za baklo za vžig odvečnega plavznega plina,

— nadaljevanje del pri izgradnji nadsvetlob v žebjarini,

— nadaljevanje izgradnje energetskega voda Bela-Javornik,

— prezračevanje žerjavskih kabin v žerjavskih žarilnicah in lučnice hladne valjarne in žičarne,

— linijo hladno oblikovanih profilov II v valjarni Bela, vendar s pripombo, da se mora odboru predložiti obračun proizvodnje in vseh stroškov po tri mesečnem obratovanju te linije,

— zavarovanje obrežja Save,

— dovod tehničnih plinov na nasip in

— zamenjavo popolnoma iztrošenega avtomobila Mercedes 220 z novim istega tipa in znamke.

V zvezi s temi elaborati je odbor naročil odgovornim službam, da v bodoče obdelane elaborate predložijo odboru za osnovna sredstva še pred sejo odbora toliko časa, da le-ta elaborate lahko prouči in pregleda. V prihodnjem letu, morajo biti vsi elaborati predloženi pred začetkom izvajanja dela, pa čeprav so dela programirana s programom investicijskega vzdrževanja ali programom amortizacije za zamenjavo. Odbor predvsem opozarja ustrezne službe, da mora vsak elaborat vsebovati način kritja stroškov in sredstev, predvsem pa mora zagotoviti devizna sredstva, če so za dela po elaboratu potrebna.

V nadaljevanju seje so obravnavali dva predloga za likvidacijo osnovnih sredstev. Eden od predlogov se je nanašal na popolno izrabljena skobelni stroj in prenosni rezkalni stroj v strojnih delavnicah brez sedanje vrednosti, drug predlog pa na popolnoma razpadlo hišico pri obratni ambulanti, ki je nekaj služila za svinjak. Odbor je to likvidacijo odobril, za svinjak pa je sklenil, da zdravstveni dom krije vrednost, ki jo še ima, ker ni popolnoma odpisan.

Odobrili so tudi prenos transformatorske postaje na Koroški Beli, ki so jo zgradili za potrebe stolpičev. Po sklepu odbora za osnovna sredstva se ta trafo postaja brezplačno prenese na Elektro Kranj, distributivna enota Žirovnica.

8. seja komisije za izume in racionalizacijo sveta DE valjarn

Pretekli četrtek, dne 14. maja je imela že osmo sejo komisija za izume in racionalizacijo pri svetu DE javorniških valjarn. Člani komisije so pod vodstvom Branka Resmana in ob navzočnosti šefa delovne enote na osnovi prikazanih prihrankov in koristi ter mnenj in ocen odgovornih strokovnjakov obravnavali in ugodno ocenili dva koristna izvedena izboljševalna predloga, ki so jih izvedli in predložili v oceno trije strojni vzdrževalci.

Tehnično izboljšavo številka 1932 je izvedel in predložil v oceno strojni vzdrževalec Venčeslav LAPAJNE, ki je uspešno in funkcionalno izvedel novo prikritje pred progo v valjarni 2400. Predelava in izboljšava avtorja je bila izvedena ob generalnem remontu leta 1969. Po enem letu, do letošnjega generalnega remonta, je izboljšava pokazala veliko koristi in prihranke, znatno so se znižali kvari in zastoji, vzporedno s tem pa tudi proizvodni in vzdrževalni stroški. Dosežen je bil velik prihranek na ležajih, zobatih kolesih in mazilnem materialu. Avtorju je bila priznana in izplačana enkratna pavšalna odškodnina v višini 600 din. Odškodnina je pavšalna, ker računovodska in ekonomska služba ne moreta izračunati in prikazati resničnih prihrankov in koristi tehnične izboljšave.

Prav taka odškodnina v višini 600 din je bila priznana tudi avtorjema tehnične izboljšave številke 1938 Ivanu STRGARJU in Petru PATIČU, iz orodjarne strojnega vzdrževa-

nja Javornik. Avtorja sta uspešno namestila na tornem valju reductorja Achenbach in Litostroj pri duo I in duo II v valjarni 1300, azbestno oblogo namesto dosedanje lesene in jo zakovčala. S to uspešno izboljšavo sta znatno znižala kvare in zastoje ter vzdrževalne stroške. Vsi tam zaposleni so z novo azbestno oblogo tornega valja nad vse zadovoljni, ker je obratovanje varno in nemoteno.

Vsem trem avtorjem se zahvalujemo za njihov trud in uspešno prizadevanje in jim čestitamo k doseženim uspehom.

Železarski globus

SVICA — Po podatkih znane švicarskega podjetja za projektiranje naprav za kontinuirano vlivanje Concast AG so v letu 1969 v svetu kontinuirno odlili čez 30 milijonov ton surovega jekla. V prihodnjih letih računajo, da bo ta številka kmalu narasla na 100 milijonov ton.

Dopisujte
v Železarni

Sestanki delovnih skupin

LIVARNA — JEKLARNA — Sestanek so imeli 8. maja. Asistent tovariš Osvald je članom delovne skupine pojasnil kakšno je stanje glede surovin, to je koks, grodlja, starega železa in ferolegur. Cene surovinam dnevno rastejo. Na tržišču pa jih tudi primanjkuje. Delovna skupina meni, da bo treba skrajno varčevati pri uporabi surovin.

PLAVZ — PRIPRAVA VLOŽKA — Na sestanku 7. maja so člani delovne skupine dobili pojasnilo glede dobave koks v letošnjem letu. Seznanjeni so bili tudi s pogoji v pogodbi, ki jo je morala Železarna podpisati s koksarno Lukavac. Predlagano je bilo, da se zagotovi redne količine koks, ki so potrebne za obratovanje. Vprašujejo tudi, zakaj nabavljamo večje količine limonita, ki je take kvalitete, da ga niti z zračno napravo ne morejo razkladati. Tudi trakovi bi morali biti bolj vzdrževani, da ne bi bilo potrebno dodatno čiščenje.

HVZ — ŽICARNA — Delovna skupina Koblar je na sestanku 6. maja razpravljala o medsebojnih odnosih in delu v delavnici. Obširneje so govorili o izdelavi vlečnih votlic. Kvaliteta je boljša in je zato tudi manj pritožb žičarjev. Tudi v prihodnje bodo morali biti precizni pri izdelavi votlic, da bo njihova poraba čim manjša na tono izvalčene žice.

HVZ — POCINKOVALNICA — Člani delovne skupine so bili na sestanku 6. maja seznanjeni z izpolnjevanjem proizvodnega načrta, ki je bil presežen za 29 ton. Imeli so pripombe glede ventilacije na lužilnih banjah in cinkovih kopeli. Menijo da vse to predolgo traja, sicer pa so drugim pocinkovalcem naročili, da morajo žico zlagati po dimenzijah, kvalitetah in šaržah in sicer na dopoldanski in popoldanski izmeni.

HVZ — HLADNA VALJARNA — Sestanek delovne skupine, dne 7. maja, je vodil tovariš Azinovič. Prisotne je seznanil s sklepi sprejetimi na seji delavskega sveta Železarne o skrajšanem delovnem času. Postavljeno je bilo vprašanje glede osebnih dohodkov in sicer zakaj so kljub izpolnjevanju vseh planov vedno pod poprečjem tovarne. Asortiment ne dosegajo zaradi neustreznega vložka, vendar to ni njihova krivda. Ponovno opozarjajo, da iz valjarne Bela dobivajo neustrezen vložek. Na to vprašanje niso dobili odgovora, zato zahtevajo pojasnilo na prihodnjem sestanku. Ugotavljajo tudi, da stari delavci zapuščajo hladno valjarno, in jim do normativa manjka 19 delavcev. Vzrok je treba iskati predvsem pri nizkih osebnih dohodkih.

HVZ — KARISTI — Sestanek so imeli 8. maja. Tudi na tem sestanku so obširneje razpravljali o notranjem transportu, to je o prevozu materiala po obratih ter o stanju voznega parka.

HVZ — PATENTIRNICA — Sestanek delovne skupine Oreški je bil 8. maja. Obširneje so govorili o proizvodnem načrtu žičarne in ugotovili, da so v aprilu proizvedli več kot 5100 ton, od tega 740 ton patentirane žice. Če bi razpolagali z večjimi količinami ustreznega vložka, bi lahko izdelali še več patentirane žice.

HVZ — POCINKOVALNICA — Sestanek delovne skupine Piber je bil 7. maja. Na dnevnem redu je bila proizvodnja problematika za april. Plan so presegli za 4,3 %, dobit (izplen) pa je bil dosežen samo 89,46 %. Vzroke je treba iskati predvsem v tem, ker so cinkove kadi na progi I in II prekratke in zato težko dosegajo kvaliteto cinkove prevleke. Nekatere dimenzije je treba dvakrat pocinkati. Postavljeno je bilo vprašanje glede dopustov ob prostih sobotah, ker še nimamo skrajšane delovnega časa.

ELEKTRODNI OBRAT — Na sestanku 6. maja so obširneje razpravljali o izpolnjevanju proizvodnega načrta za april. V zvezi s proizvodno problematiko so imeli več zahtev in pripomb. Čimprej je treba obnoviti vrata in dodatne zaščitne zaveske proti prepihu ker je precej obolenj zaradi prehladov. Nujno je treba montirati umivalnik v higienskih prostorih za ženske in popraviti streho nad rezalnico, ker ob močnih nalivih zamaka.

VALJARNA PROFILOV — TEŽKA PROGA — Sestanek so imeli 7. maja. Plan v aprilu ni bil dosežen, predvsem zaradi neustrezne teže blumov in valjanja gredic. Izstrošeni so bili tudi valji. Predvideni načrt za maj je dosegljiv, če bodo imeli vložek in pa zato, ker so med remontom zamenjali grebenjake ter vgradili boljše valje. V juniju bodo po vsej verjetnosti morali valjati po več ur na teden, da bodo lahko izvaljali vložek, po orientacijskem programu do 10. julija, ko je predvidena ustavitev težke proge. Delavci predlagajo, naj bi imeli za te ure stimulacijo kakršno so imeli takrat, ko so delali po 12 ur. V zvezi z obravnavano problematiko je nekaj več povedal tudi tovariš Ljuta. Nizka teža blumov je bila zaradi okvare škarij v valjarni Bela. Proizvodnja je nižja tudi zato, ker niso imeli vložka in so morali v Ignis peč zakladati gredice.

VALJARNA PROFILOV — ČISTILNICA — Vodja delovne skupine tovariš Fekonja je na sestanku 8. maja pojasnil informacijo obrata o izpolnjevanju proizvodnega načrta v aprilu, ki ni bil izpolnjen zaradi ukinitve ene izmene na lokalnih progah. Z vestnim delom bi lahko izpolnili proizvodni načrt v maju. Razpravljali so še o večji previdnosti na delovnih mestih ter o uporabljanju zaščitnih sredstev. Sodelavec Danilo Fobrič pravi, da je med delavci bojazen zaradi prekvalifikacije. Meni, da naj nova delovna mesta zasedejo delavci, ki so bili zaposleni v obratu Javornik I., ne pa delavci iz drugih obratov.

STROJNE DELAVNICE — DELAVNICA TEHTNIC — Na sestanku 8. maja so ugotovili, da je še vedno problematično vzdrževanje tehtnic na novi aglomeraciji. Njihova delavnica nove obremenitve ne bi mogla prevzeti, ker imajo samo štiri ključavničarje. Problematično je tudi vzdrževanje orodja za flemanje in so zato pogostne okvare. Tudi strožnica je zastarela in ne ustreza več za obdelavo bakra, medenine in vrtanja manjših lukenj, ker ima premalo obratov. Tudi v proizvodnih obratih večkrat ne razumejo njihovih problemov in imajo prevleke zahteve ter neustrezne roke za izpolnjevanje nalog.

STROJNE DELAVNICE — KOVAČNICA — Sestanek so imeli 8. maja. Prisotnih je bilo 15 delavcev. Obratovodja strojnih delavnic je prisotne seznanil še z uvajanjem 44-urnega tednika in sedanjim stanjem Železarne. Poostriji bo treba ukrepe za dosledno korištenje delovnega časa. Vodja delovne skupine je opozoril na težave, ki jih imajo s koksom in ogljem.

STROJNE DELAVNICE — STRUGARNA — Na sestanku delovne skupine Brelih, dne 7. maja je bilo pojasnjeno kako je z uvedbo 42-urnega tednika. Dobili so tudi pojasnilo, kako je treba koristiti dopust v odnosu na proste sobote. Delovna skupina je bila tudi opozorjena na boljše izkoriščanje delovnega časa. Rečeno je bilo, da morajo stroji obratovati vse do 15 minut pred koncem dne, nato sledi pospravljanje in umivanje. Nekateri člani skupine so imeli pripombe, ker avtobusi prezgodaj odpeljejo in imajo na razpolago premalo časa.

STROJNE DELAVNICE — ORODJARNA IN KJUČAVNIČARJI — Sestanek so imeli 5. maja. Skupaj z obratovodjem so obravnavali problematiko obrata s poudarkom na disciplino. V nobenem primeru ne bi smeli dovoliti, da bi bil delovni čas daljši od 12 ur, kar je tudi uzakonjeno.

STROJNE DELAVNICE — PRIPRAVA DELA — GEORGA — Na sestanku 8. maja so ugotovili, da je delo na Georgi zahtevno in je treba opraviti več tehničnega dela. Predlagajo, da bi sedanje referente priprave dela preimenovali v tehnologe. Skladno s tem so opravili nov popis delovnih mest. Predlagana je bila tudi sprememba delovnega mesta normirca v orodjarni, ki ga je zamenjati s tehnologom. Oba predloga so posredovali sektorju za ekonomiko. V zvezi z nedovršeno proizvodnjo so sprejeli sklep, da realizirajo vsa stara naročila do tekoče številke 10.000 in sicer v čimvečji meri.

ELEKTROENERGIJA — Na sestanku 8. maja so govorili o prehodu na 42-urni delovni tednik. Zaradi pomanjkanja delavcev morajo še vedno delati v nadurah. Prizadet je ves kolektiv in še posebej tisti, ki imajo že 44-urni tednik. Vprašujejo zakaj ni upoštevan predlog sektorja za ekonomiko, da je treba nadure pri neprekinjenem obratovanju ali zaradi pomanjkanja delovne sile izplačati iz mase OD pred razdelitvijo. Vprašujejo tudi zakaj delovno mesto stikalničarja RTT — Hrenovca ni zasedeno. Stiskalne manipulacije so vedno zahtevnejše in zato lahko pride do nesreče. Probleme imajo zaradi pomanjkanja garderob za 14 ljudi. To vprašanje je treba čimprej urediti. Neustrezna je tudi razsvetljava komandnega prostora v RTP-Jesenice.

TOPLOTNA AENERGIJA — S predlagano uvedbo 42-urnega tednika so se na sestanku 8. maja strinjali in predlagajo, da naj bi ga izvajali kolikor je pač možno zaradi pomanjkanja delovne sile. Želijo pojasnilo zaradi dopusta v zvezi s prostimi sobotami. Ob nedeljah naj bi delali še naprej po 12 ur, da bi tako imeli prosto tretjo nedeljo. Govorili so še o ostalih problemih obrata, ter o delovni disciplini, ki jo je treba izboljšati.

TOPLOTNA ENERGIJA — Delovna skupina Stariha je imela sestanek 6. maja. Glede predvidenega prehoda na 42-urni tednik so imeli pripombo, da bi ga lahko vpeljali, če bo zagotovljena delovna sila. Večina članov skupine je zato, da delajo v nedeljah po 12 ur in so vsako tretjo nedeljo prosti. V kolikor bi tudi ob nedeljah imeli 8 urno delo, predlagajo, da bi imeli vsako tretjo nedeljo prosti dan. Predlagano je bilo, da naj se pri napredovanju poleg strokovnosti upošteva tudi vestnost, delovna disciplina in staž. Vprašujejo kako je z dodatkom za otežkočeno delo. Kljub temu, da nimajo veliko poškodb, so bili enotni v tem, da je treba tudi v prihodnje zagotoviti varnost pri delu. Spričo delovnih pogojev, ki jih imajo pri kotlih, težki in okorni čevlji ne pridejo v poštev. Pristojni naj ponovno preverijo in ugotovijo, kaj bi bilo glede varnosti pri delu bolj primerno, ker težke in okorne čevlje odklanjajo.

TOPLOTNA AENERGIJA — Delovna skupina Kumar je imela sestanek 8. maja. Zaradi predvidenih remontnih del želijo točno vodenje delovnih ur in procent, ki jim pripada za posamezne faze dela. Zato naj bi vpeljali posebno knjigo delovnih ur. Razpored službe, je treba prilagoditi obratovalnim razmeram, ter pomanjkanju delavcev. Ker bi tako porasle nadure kombiniranega obratovanja naj uprava ta problem reši z dodatno maso za nadure.

OTK — SAMOTARNA — Na sestanku 7. maja so ugotovili, da so za vlaganje v komunalno banko prijavljeni trije člani delovne skupine. Ugotavljajo, da prevzem od Vatrostalne poteka normalno in brez večjih zastojev.

OTK — GLAVNI LABORATORIJ — Sestanek je bil 8. maja. V zvezi z akcijo pri Gorenjski kreditni banki so zainteresirali šest članov kolektiva, ki bodo vlagali 1200 dinarjev. Ponovno je bilo poudarjeno, da bo vsak posameznik lahko v poletnih mesecih koristil le toliko dopusta, kolikor ima planiranega.

ELEKTRODNI OBRAT — Na sestanku 7. maja so ugotovili, da je bil proizvodni načrt za april dosežen z 91 %. Plan ni bil dosežen zaradi pomanjkanja Fe v prahu ter nezadostne dobave VA žice iz žičarne. Bolj ugodno je poročilo za obdobje januar — april saj so bili pod planom smo za 1 %. Predlagajo, da je treba delovni čas bolj izkoristiti, urediti prometne zveze, nabaviti grelce za strojčke za PVC vrečke ter opraviti remont stiskalnice EP 11.

HVZ — SKLADIŠČE SUROVIN — Na sestanku dne 7. maja je sodelavec Džulkič opozoril, da se vrata pri zabojih za smeti ne odpirajo več in jih je treba pri spraznevanju prevračati z žerjavom. Delo je nevarno in lahko pride do poškodb. Skrajni čas je, da bi izmečke prevažali v martinarno v zabojih, ker je sedanji način nakladanja rene zelo nevaren.

V tem tednu smo prejeli več kot 60 zapisnikov sestankov delovnih skupin. Na vseh sestankih so razpravljali o osnutku statuta Železarne. V večini primerov na sestankih niso imeli pripomb k osnutku, medtem ko so nekatere delovne skupine vprašanja in predloge že dostavile komisiji, ki je priprava osnutek.

OBISKALI SMO...

Sindikalni odbor valjarne 2400

Valjarna 2400 na Javorniku obratuje že več kot 20 let. Prav toliko so stara tudi prizadevanja sindikalne in drugih družbenopolitičnih organizacij v obratu pri reševanju problematike, ki je bila in je še vedno zelo pestra. Da bi kaj več zvedeli o sedanjih problemih in kako le-te sindikalni odbor rešuje smo prosili za kratek razgovor predsednika tovariša Knafeljna, delovodjo v adjustaži.

Predsednik sindikalnega odbora tovariš Knafelj je opozoril na dvoje vprašanj, ki pa sta med seboj tesno povezani in tudi v ospredju. V valjarni 2400 že dalj časa občutno primanjkuje delavcev. Na progi je sicer nekoliko bolje, ker si lahko pomagajo z delavci iz adjustaže, toda adjustaži je glede tega bolj kritično. Da bi položaj izboljšali, so omogočili na nekaterih delovnih mestih zaposlitev tudi ženskam. Da so se tako odločili je razlog tudi v tem, ker sodelavke stanujejo v neposredni bližini tovarne in zato ni treba dobivati nove delovne sile iz oddaljenih krajev. Ženske so zaposlene na ročnih in ostalih sektorji pri črtalnih pločevine, so pomočniki pri Custodis žarilni peči, v oddelku odprave izdelkov in na drugih delovnih mestih.

Občutno pomanjkanje delavcev je problem, ki se tesno povezuje z nagrajevanjem. To je od vsega začetka stalno prisotno v delu sindikalnega odbora. Nagrajevanje je prav gotovo osrednji problem, ki mu sindikalni odbor posveča

vso pozornost. V zadnjem času so se stvari tudi na tem področju precej spremenile, ker to problematiko obravnavajo tudi na sestankih delovnih skupin. Delovne skupine nato svoje predloge in pripombe posredujejo komisiji za nagrajevanje v obratu.

Tovariš Knafelj pripisuje delovnim skupinam zelo pozitivno vlogo. Ne moremo jih primerjati z nekdanjimi sindikalnimi sestanki, ki so bili slabo obiskani, in prisotni vedno isti ljudje. Na sestanku del. skupine lahko bolj sproščeno razpravljajo o številnih problemih, predlagajo tudi koristne predloge itd. Sindikalni odbor tudi v valjarni 2400, če je potrebno, posreduje članom sindikata problematiko obrata in tudi Zelezarne. Na voljo imajo oglasne deske, sicer pa je nekaj vodij delovnih skupin tudi v sindikalnem odboru. Zelo pomembna oblika obveščanja o dogajanjih v posameznih obratih in Zelezarni kot celoti je Zelezar, ki ga delavci z zanimanjem berejo, o vsebini pa se pogovarjajo tudi na sestankih delovnih skupin.

Seje sindikalnega odbora so zelo dobro obiskane. Prisotni so večkrat tudi obratovodje in asistenti, ki posredujejo problematiko, podobno kot na sestankih delovnih skupin. Da pa bi sindikalni odbor imel čim tesnejšo povezavo z delovnimi skupinami na posameznih izmenah, bodo občasno organizirali tudi razgovor z vodji delovnih skupin. Takih sestankov oziroma razgovorov doslej niso imeli, vendar pa bi lahko takšni občasni razgovori bili važna postavka in trdna vez med sindikalnim odborom in delovnimi skupinami.

Stalna oblika dela sindikalnega odbora se odraža tudi v pomoči posameznim članom, ki dalj časa bolujejo. Osnova za dodelitev pomoči je prošnja, potem višina osebnih dohodkov. V izjemnem položaju so težki delovni invalidi, ki pa jim omogočajo tudi brezplačno bivanje v počitniških domovih. Predsednik sindikalnega odbora je v zvezi z oddih pripomnil, da v njihovem obratu ni za letovanje na morju velikega zanimanja in imajo še prosta mesta, kljub temu, da so navodila v katerih so tudi navedene cene letovanja, objavili na oglasnih deskah. Kolektiv namerava na možnosti letovanja v naših počitniških domovih ponovno opozoriti. V načrtu imajo tudi kolektivni izlet, ki ima po mnenju tovariša Knafelja to prednost, da je vsaj enkrat v letu skupaj, ker so ljudje zaposleni na različnih delovnih mestih in izmenah. Člani sindikata naj bi se tudi sami odločili glede izleta. Možnost je, da bi si ogledali zanimivosti doma ali pa izven naših meja.

Tov. Knafelj pravi, da pogrešajo večjo aktivnost mladih. Meni, da bi mladina v vsej Zelezarni lahko več prispevala s svojimi predlogi k izboljšanju sedanjega položaja. Njihova aktivnost je toliko bolj zaželjena, ker je mladina pač naslednik sedanje generacije.

Takoj zatem je tekla beseda o kulturno prosvetni dejavnosti. Podoben položaj kot v ostalih obratih je tudi v valjarni 2400. Morda smo bili na tem področju nekoliko površni in smo referente za kulturno prosvetno dejavnost izbrali po nekem ustaljenem načinu, ki je bil v veljavi že vsa leta nazaj in se zadovoljili že s tem, da je pač nekdo to odgovornost v sindikalnem odboru prevzel. Na tem področju nas čaka še precej dela, predvsem pa bo od dobre medsebojne povezave odvisno koliko bomo napredovali oziroma izboljšali sedanje stanje.

Bolje je na športnem področju. Sodelavci iz valjarne 2400 so aktivni v raznih športnih panogah kot na primer: kegljanje na asfaltu, balinanje, kegljanje na ledu itd.

Za konec našega razgovora še nekaj besed o perspektivi. Tovariš Knafelj je povedal, da sodelavci iz valjarne 2400 z velikim zanimanjem spremljajo sedanji razplet dogodkov, ko predvidevamo ustanovitev obratov z nerentabilno proizvodnjo. Ljudje, zlasti ti, ki so v Zelezarni zaposleni več kot 20 let so nekoliko zaskrbljeni. Prav bi bilo, da o tem še spregovorimo in ljudem povemo kaj več o nadaljnjem razvoju posameznih obratov, skratka o perspektivi vseh zaposlenih.

Slavko Tarman

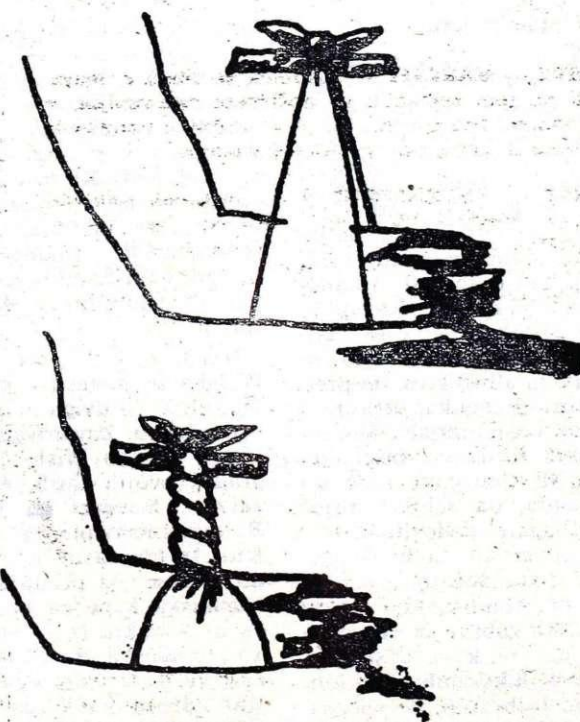
Prva pomoč pri elementarnih nesrečah

5

Krvavitev iz noge lahko zaustavimo s pritiskom obeh palcev ob preponi; poškodovane strani

Ce je krvavitev močna, potem lahko pritismo s prsti neposredno prek rane. Tedaj položimo nanjo večplastno gazo in z več prsti močno pritismo. Za daljši čas (med prevozom do zdravstvene ustanove) zaustavimo krvavitev tako, da uporabimo povoj s pritiskom (kompresijski povoj). Z njim lahko zaustavimo tako rekoč vsako krvavitev. Čez povoj, ki pride na rano, položimo nad blazinico z gazo zvitek gaze, tkanine ali platna, konoplje, kos lesa ali okrogel ploščat kamen in podobne predmete. Vsi ti predmeti morajo biti seveda čisti in suhi. Prek njih položimo nov povoj in ga močnejše pritegnemo. Če ni krožnih povojev, potem lahko uporabimo kose platna ali kakršnokoli drugo tkanino.

Povezo za ustavitev krvavitve položimo neposredno nad mesto krvavitve. Poškodovani ud stiskamo krožno.

Odpadna žica iz HVZ potuje nazaj v staro železo in od tam v martinarno

Spomini iz NOB Jože Vidic

Jeseniški skojevci umirajo za domovino

(Nadaljevanje)

»V Begunjah sem bil zaprt v sobi številka tri. Nemci mi nikakor niso mogli dokazati sodelovanja z Osvobodilno fronto. Na vsa vprašanja sem se zvito izmikal. Slutil sem, da me le sumijo, sicer pa niso imeli dokazov. Že štiri mesece sem bil vklenjen med štiri zidove, ko v drugi polovici decembra 1941. leta pripeljejo v sobo skupino javorniških fantov. Dobro sem poznal Gregorača, Zalokarja, Ropreta, Okrožnika in Kozjeka. Balanča in Laha nisem

poznal, čeprav vem, da sta bila tudi v naši sobi. To sklepam po tem, ker so 21. januarja 1942. leta v Dragi ustrelili 14 na smrt obsojenih fantov, mož, žena in deklet. V naši sobi je bilo 17 zapornikov, tistega jutra pa so jih na strešanje odpeljali 11, tako da nas je v sobi ostalo samo šest. Zofko Traven in Mimico Zupan so pripeljali iz ženske sobe, Vidmarja pa iz bunkerja, to je skupno 14 ljudi.

Iz naše sobe so hodili trije zaporniki kopat jame. Zvečer

smo slišali, da so v Dragi izkopali precej veliko jamo. V naša srca se je vselil nemir. Zla slutnja nam ni dala spati. Sem morda jaz na vrsti? Je to res poslednja noč življenja? To so bila vprašanja, ki so mučila slehernega zapornika.

Zjutraj smo bili vsi na zajtrku. Danes jih bodo streljali, se je šušljalo v kuhinji, po hodnikih in sobah. Okrog devete ure se sunkovito odpro vrata. Po zaporniških predpisih smo hitro skočili v vrsto. Kri nam je zledenela. Naša lica so bila mrtvaško bleda, misli so otrpele. Zgalo nas je eno samo vprašanje, samo ena želja: samo mene nikar ne pokličite ven. Gestapovec nas je zasmehljivo ošinil s pogledom in prebral imena dveh zapornikov. Ko so se za njima zaprla vrata, smo se počutili kot ljudje po potresu. Nihče ni govoril. Mirno smo sedeli ob zidu in razmišljali, kako grozna mora biti smrt, ko te nasilno privežejo h kolu in streljajo. Menili smo, da bo za tisti dan mir. Samo nekaj minut kasneje zaslišimo pred vrati topot vojaških čevljev, v vratih spet zarožljajo ključ, osorno povelje pa ukaže od-

hod dveh zapornikov. Osemelji smo obstali v vrsti. In spet zarožljajo ključ in dva sotrpina se z milim pogledom in solznimi očmi poslovita. Le zakaj nas mučijo? Zakaj ne vzamejo iz sobe vse naenkrat, ne pa po dva in dva. Ko se četrtič odprejo vrata so odpeljali dva, petič pa zadnje tri tovariše. V sobi nas je bilo 17, ostalo nas je le šest.

»Pa ste vedeli, da jih peljejo na streljanje? Saj bi jih lahko peljali na delo, sočenje, internacijo?« sem povprašal Noča.

»Dobro, še preveč dobro smo vsi vedeli, kam odhajajo tisti, ki jih kličejo ven. Če so nekoga poklicali na zaslišanje, je moral takoj zapustiti sobo. Prav tako tisti, ki so šli na delo. Tisti, ki so jih poklicali ven s celotno opremo, so odhajali v internacijo. Kdo gre na streljanje, smo vedeli po tem, ker je zapornik moral pred odhodom zložiti svojo opremo na mizo. Če je šel na zaslišanje ali na delo, tega niso ukazali. Če je šel v internacijo, jo je moral vzeti s seboj.

Dobro se spominjam, da mi je Kurt Okrožnik pred odhodom iz sobe dal copate

rekoč: »Noč, pa jih vi imejte za spomin.« Gregorač je šel vzravnavano iz sobe, med vrati se je še enkrat obrnil in dejal: »Noč, pozdravite ata, mamo in sestro.« Prikimal sem, saj mi beseda ni šla iz ust. Zalokar je naročil pozdrave za mamo, sestro in Cimpkove, Kozjek pa za ženo Cirilo. Fantje se med seboj nikoli niso pogovarjali o tem, kdo jih je izdal. Med njimi tudi ni bilo nobenih preprirov ali medsebojnih obtoževanj. Složno so prenašali bolečine in trpljenje.

Bralci naj mi oprostijo, če se bom še enkrat povrnil na življensko pot Tugomirja Vidmarja. Njegova sestra Vladovita, ki živi v Kopru, mi je poslala tako zanimive podatke o bratu, ki jih kaže objaviti. Takole piše Vladovita:

Ko sta 1919. leta Franc Vidmar in njegova žena Antonija pričakovala četrtega otroka, sta v Ljubljani pristvovala predstavi tragedije »Tugomir«. Drama ju je tako prevzela, da sta sklenila sinu dati ime Tugomir.

V naši družini je bilo šest otrok. Leta 1925 smo se preselili v Trzic, kjer je Tugomir začel hoditi v šolo. Živel

Sp

injamc
visali o
mo pa
iški sk
ruditi s
1942.
kavod za
veseli b
eno grac

smo romno.
upolji smo
Kranj je
skovinnazij
skro pcko
prež šest o
zato e prilož
slil močni č
brunče je k
služot vrat
EvroTugomir
v vojomorsl
v Dvnik. V
nikunja je
pad e Jugo
se jeKranj i
na cariji. Ž
dnehimel vse
vil intili sr
pripa. Vedn
ljudi je zbira
doma pa je c
mi in vračal
licijsuro. Z
tudi, se je
še raj, bla
jen.

Se septem
ta, s bratom

V tej hiši na Javorniku, so se sestajali javorniški skojevci — na sliki Vida Zupan, sestra Mimice Zupan

Janko Guzelj KRAKOW

(Nadaljevanje)

Tako je, živeti je treba danes — ne v preteklosti. Meščani Krakowa so to resnico že spoznali. Zato novi Krakow dobiva danes vse drugačno podobo. Moderni bloki v stilu našega veka bodo verjetno zadovoljili želje poljakov po sodobnih stanovanjih. V Krakowu že vidiš stanovanjske bloke pri katerih je graditelj predvidel celo majhne balkone. To je bilo za poljsko gradbeništvo, do pred kratkim, prevelika, nepotrebna potrata materiala. Moderni hotel Crakowia prica, da so prišli domačini tudi do spoznanja, da zahteva tujec poleg bogate zgodovinske preteklosti in številnih spomenikov tudi bogato založeno mizo in ostalo ugodje. Tujec hoče tudi zabave in razvedrila. Domačini, ki so doslej hoteli pri luksuznih izdatkih čimveč prihraniti, že spoznavajo, da jim je to bolj škodi, kot pa koristi. Zato Krakow danes že dobiva novo podobo, novo miselnost.

Domačini so na svoje mesto zelo ponosni. Tujec takoj za-

čuti, da nosijo današnji meščani Krakowa v sebi še vedno košček svoje slavne zgodovinske preteklosti in zelo neradi priznajo, da jih je Warszawa v svojem razvoju že prehitela. Ko pa si sam ogleduješ mesto, spoznaš, da je Krakow po svoji lepoti, zgodovinskih znamenitostih in čudovitih lokalih še vedno najbolj zanimiv za številne turiste.

Najstarejša prestolnica Poljske se ponaša z gradom Wawel, ki se dviga na wawelskem hribu. Zavarovan z ene strani z reko Wislo je bilo grad v svojih časih le težko zavzeti. Sezidati ga je dal Boleslaw Krywoustega v 1138. letu. Iz teh časov je na gradu najstarejša gradnja predromanska kapelica sv. Feliksa in Adankta iz X. stol. Prva romanska katedrala na čast sv. Leonarda sega v XI. stol., druga katedrala pa izhaja iz polovice XII. stol. V XIV. stol. je bila zgrajena gotška cerkev in venec okoliških kapelic.

V času vladanja Zygmunta Starega do vladavine Bene-

dykta Sandomierzanima dobi grad še čudovito renesančno palačo. Bogato opremljeno palačo krase stene, pokrite s slikami starih mojstrov, slikanimi na platno, stropi so obloženi z bogato rezlanimi ornamentami, tla pa pokrita s čudovitimi mozaiki. Ves ta blišč in bogastvo kaže, kako mogočni vladarji so bivali tu.

V letih 1355—1365 je bila zgrajena cerkev, posvečena Mariji Panny, imenovana Mariacka. Ta cerkev je zanimiva tudi zaradi tega, ker se iz njenega višjega zvonika vsako uro razlega glas trobente in to na vse štiri strani neba. Cerkev ima dva zvonika. Pravijo, da sta jo gradila dva brata, ki pa sta se na koncu sprla glede sloga zvonikov. Ker nista mogla v tem sporu doseči sporazuma, sta zgradila vsak svoj zvonik. Tako ima cerkev zgrajen en zvonik v gotskem in malo nižjega v renesančnem slogu. Cerkev tako že na zunaj vzbuja zanimanje vsakega obiskovalca. Notranjost je bogato opremljena. Posebnost je gotovo oltar, ki je izrezljan iz lesa in pozlačen. Delal ga je kipar Stwasz v letih 1477—1489. Visok je 12 metrov in se lahko zapre. Na odprtem delu vrat oltarja so podobe, izrezljane iz lesa, ki predstavljajo razne svetopisemske dogodke. Oltar so jim po drugi svetovni vojni odpeljali

Nemci, ki so ga morali pozneje po intervenciji zaveznikov vrniti cerkvi.

Leta 1364 dobi Krakow akademijo, ki je nastarejša na Poljskem in ena najstarejših v Evropi. Zasluga za to gre Pazimierzu Wielkiemu, ki je že takrat hotel, da postane mesto tudi kulturno in znanstveno središče takratne vladavine.

Največji procvit je doseglo mesto Krakow v XV. in XVI. stol., ko je postala prestolnica ogromni monarhiji Jagiellonskij. To je že takrat skovalo izgled celega mesta in miselnost ljudi. Krakow je najslavnejše mesto v celi Poljski. Tako se glasi napis na enem izmed mestnih spomenikov.

Temu napisu podobna miselnost je še danes zasidrana v meščanih Krakowa in nikakor ne morejo preboleti, da jim danes Warszawa požira dobršen del zgodovine in da mestu ostaja le še spomin na bogato zgodovinsko preteklost.

Krakow šteje v XVIII. stol. 40.000 prebivalcev, nato pa se začne v XIX. stol. ponovno hitro razvijati in se razvija celo v medvojnih letih. Ker pa gre razvoj mesta v glavnem na račun in žulje proletariata, le-ta začne dvigati svoje pesti. V letih 1923 in 1936 se

proletariat večkrat dvigne v protest in glasno začne zahtevati tudi zase nekaj pravic in boljše življenjske pogoje.

Nato Krakowu zavre njegov nadaljnji razvoj druga svetovna vojna. V teh letih ni bilo možnosti za razvoj kulturnih dobrin, ker je bilo mesto prepravljeno z okupatorjem. Mesto sicer ni bilo tako bombardirano kot Warszawa, a je vseeno njegov razvoj za dalj časa zastal. Meščani Krakowa cenijo svoj zgodovinski razvoj in ne izkazujejo pokornosti okupatorju.

Po vojni se prične graditi v okolici Krakowa največja investicija na Poljskem, metalurški kombinat Lenin, ki je eden najsodobnejših po svoji tehnični zamisli. Ta investicija je zopet odprla mestu nove perspektive. Grade se nove tovarne: cementarna, cevna za cevi iz mase, tovarne gradbenega materiala itd. Zrastejo nove šole, zdravstveni domovi in akademski dom.

Krakow je še danes eno največjih mest Poljske, za Warszawo center znanosti, umetnosti in kulture. A lahko se ponaša s tem, da ga vsako leto obišče 1,5 milijona turistov raznih narodnosti. V tem pa prednjači pred ostalimi mesti Poljske.

(Konec)

KRAKOW — Gra

Spoštovani bralci

Enjamo se z mnogimi našimi bralci, da bi lahko večali o revolucionarnem delu jeseniške mladine. Moja pa bralcem povedati, da je avtor reportaže »Jesniški skojevci umirajo za domovino« želel izključno spomine na skojevce, ki so bili 21. januarja 1942 ustreljeni v Dragi. Vse drugo je služilo le kot podlaga za razumevanje razmer leta 1941 na Jesenicah, ki bomo vsakega prispevka, ki bi dopolnil obliko gradivo. To je naša in avtorjeva želja.

Uredništvo

smo pomno. Po očetovi upokojitvi smo se preselili v Kranj, kjer je Tugomir obiskoval gimnazijo. Oče je s skromno pokojnino težko preživljal šest otrok in ženo, zato se priložnostno zaposlil kot kočni čuvaj v Jugobruni, kjer je kasneje dobil službo vratarja v hotelu Evropa. Tugomir pa je odšel v vojnomorsko akademijo v Dubnik. V drugem letniku je dočkal razpad Jugoslavije. Vrnil se je v Kranj in se zaposlil na darsiji. Že v poletnih dneh je imel vse polno opravil in imiti smo, da nekaj pripravi. Vedno več mladih ljudi se zbiralo na našem domu, pa je odhajal z njimi in vračal tik pred polnočjo. Zgodilo se je tudi, da se je vrnil domov šele zjutraj, blaten in utrujen.

Sesepembra 1941. leta, s taborom Milošem in

Borisom Nečmarjem hotela minirati most čez Tržiško Bistrico. Mostu niso minirali, ker je prišlo do nesreče; brata Tugomir in Miloš sta bila hudo ranjena. Miloša so odpeljali v gošniško bolnišnico, Tugomir pa se je zdravil doma. Nemci niso nikdar zvedeli za namero mladincev, ker se je Tugomir zagovarjal, da je z neznanim predmetom točkel po kamenju in je tako prišlo do eksplozije.

Prav na svoj 22. rojstni dan nam je Tugomir potožil, da ima v službi težave, ker so odkrili neki material OF. Drugo jutro je z nahrbtnikom na rami navsezgodaj odšel od doma. Pustil je obvestilo, da odhaja, ker ne želi, da bi ga po nedolžnem preganjanju. Obvestilo naj bi bilo le tolažba za starše, sicer pa je Tugomir dobro vedel, da ga brez vzroka nihče ne preganja.

(Se nadaljuje)

Se boji, da se ne bo izpolnilo, kar si želi in pričakuje.

»Mora se!« se opogumlja drhteč od poželenja. »Mora se!« je uverjena, obenem pa čuti, da je to oklevanje podobno oklevanju, ki ga pozna še iz otroških let. »Zares,« si pravi. Ali ni občutila nekaj podobnega že v otroških letih, ko so fantje njenih let skakali z mostu v tolmun potoka, zraven pa izzivali dekleta s strahopetnicami, ki si tega ne upajo.

— Ne upate se! Bojite se! so se režali v dekleta in jim najbrž hoteli dopovedati, da si takih pogumnih stvari kakor fantje ne upajo, dokler ni ona vzkliknila, da si upa.

— Ti? — so se podcenjujoč zahehetali vanjo.

— Jaz, — je kljubovala, v resnici pa jo je bilo strah, če bi zahtevali, naj dokaže in skoči.

— Bojiš se, — so opazili njen strah.

— Samo širokoustiš se!

— Take stvari niso za dekleta! Take stvari so samo za fante!

— Domišljavci! Mislite, da ste kaj več! — so vresčale druge deklice in kazale nanjo, češ: pogledajte jo, ona si upa...

— Pokaže naj! Skoči naj!

— Saj tudi bom, — je rekla in se povzpela na ograjo mosta, čeprav ji še na misel ni hodilo, da bi zares skočila, saj je pričakovala, da jo bodo fantje zgrabili in jo potegnili nazaj. Bili pa so prepozni. Še predno so priskočili, ji je zmanjkalo ravnotežja. Strbunknila je v vodo, drugi pa so mislili, da je bila zares pogumna. Občudovali so jo in od tedaj govorili, da se v življenju ne bo bala nikogar in ničesar in da bo dosegla vse, kar si bo zaželela.

»In reš,« pomisli gospa, so se ji želje uresničevale. Ali ni postala iz revnega kajžarskega dekleta soproga bogatega inženirja, ki ima poleg dobre službe na Štajerskem večje posestvo, ki mu ga obdelujejo

SIVO MESTO

najemniki. Pravzaprav bi inženir lahko živel brez službe brezskrbno kakor kak veleposestnik. Že v Mariboru ji je rekel, da bi pustil službo in šel tja, pa mu je rekla, da ga ima raje nženirja kakor veleposestnika, zlasti še, ker je na obrobju veleposestva kajža njene matere; ki je pri inženirju delala kot dninarica.

— V meni bi videli še vedno revno kajžarsko hči in ne tvoje gospe, — mu je rekla. Tudi mama (mame se je sramovala) bi imela nenehno na očeh... Ne, ni hotela ostati kmetica. Hotela je postati prava gospa, da bi se uresničilo, kar si je že zdavnaj želela in kakor so ji napovedovale zavistne sovrstnice, čim se je razvila v lepoticu in čim so opazile, da je vrgel nanjo pogled zanj mnogo prestari inženir, ko je prišel nadzorovat delo na posestvu. Med žanjicami jo je opazil in jo nagovoril, po žetvi pa jo nagradil bogateje kakor druge dninarice, ki so delale večinoma samo za hrano in morda kakega kovača, ki so ga dobile jeseni po trgatvi. Njej pa inženir ni dal samo modrega desetinarskega bankovca, marveč ji je dal mlinarja, kakor ljudje pravijo stodinarskemu bankovcu, pravemu bogastvu za ljudi, revne, kakor sta bili z materjo.

— Zmotilj ste se, gospod, — mu je rekla, on pa se je nasmehnil in ji rekel, da bi ji rad dal še mnogo več, ko bi bil mlajši.

— Lepota ni nikoli sirota, — so govorili ljudje, posebno dekleta njenih let, ki so jo opozorila, da jo inženir rad vidi in da bi lahko izvelkla marsikaj iz njega. Tudi mama jo je potiskala k inženirju, čeprav ni verjela, da je inženir v njeno hčer resnično zaljubljen. Ni ji bilo mar, da bi jo zlorabil.

Ce bi dobila z inženirjem otroka, bi ta otrok kljub temu, da bi bil pankrt, lahko obogatil vse tri, saj bi z njim bogatca držala lahko do smrti na vaje, če bi ga ne hotel priznati. Morda pa bi ga in bi otrok postal dedič, saj je bil inženir vdovec, ki sta mu žena in otrok umrla, ko ju je konec vojne po-

brala španska kakor toliko drugih otrok in ljudi...

Njej se je tako mamino računarstvo gabilo, čeprav je na inženirjevo bogastvo računala tudi sama, le da ni hotela postati samo ena izmed inženirjevih ljubic (takrat je mislila, da jih ima več in da je ženskar), marveč je hotela postati gospa. Hotela je vse ali nič. In dobila je vse, vaščani pa so govorili o njej kakor o kaki Pepelki.

»Ha, Pepelka?«

Gospo Waldnerjevo prešine zaničljiv nasmeh. Ne zato, ker bi si ji želja po ugledu in bogastvu ne uresničila. Ko bi čez nekaj mesecev ne srečala inženirja Valija in ko bi njena lepota v mariborski družbi ne vžigala tudi pogledov drugih mladih uglednih moških, bi se tudi sama čutila srečno kot Pepelka in imela inženirja za pravičnega princa. Toda kaj, ko je v Valijevega objemu spoznala, kako malo vredno je vse bogastvo proti bogastvu resnične in strastne ljubezni, ki je bila z njene strani resnična, a z Valijeve, če ne povsem resnična, pa vsaj strastna, da je ob nem spoznala celo vrsto ljubezenskih slasti, do katerih bi se pri »starcu« nikoli ne dokopala.

In vse te slasti hoče vnovič doživeti ob mlademu fantu, na oči tako podobnem njenemu mariborskemu ljubimcu, ob katerem je doživljala in uživala vse vrhunce ljubezenske sle, po odselitvi iz Maribora pa je še bolj grenko občutila, da njeno življenje ni pravičnica, ki se je uresničila, marveč samo brezno, brezčutno brezno, čeprav razkošno in udobno, vendar samo brezno, v katero jo je za seboj potegnil »starec«, s katerim mora živeti, če noče postati revna in nepomembna, kakor je bila nekoč.

V ta »nekoč« pa se noče vrniti, ker je razkošno in udobno brezno vseeno boljše in prijetnejše kakor brezupno brezno revščine, ki ga pozna iz otroških let prav tako dobro in boleče, kakor ga pozna tudi tale fant, tale njen novi »Vali«, s katerim bo odslej v svojim udobnem in razkošnem breznu kradla trenutke sreče, če ga bo znala pripraviti do tega, da bo pozabil, da v njem ne gleda brezpomembne in revne delavske pare, marveč ljubimca, sebi enakega, vrednega njene skrite ljubezni in prekipevajoče sle.

Pa bo to zmogla?

»Morammm...« gospa stisne ustnice, dokler ji ta »m« ne onemi na stisnjenih ustnicah. S svojo otroško zgodbo se mu bo približala in podrla razlike med njima, da ne bo več videl v njej ugledne in bogate gospe, marveč deklet, mlado lepo deklet, željno ljubezni.

»Vali,« se zagleda zopet skozi okno in se opogumlja, da bi ga popolnoma naravno poklicala, a jo še isti hip oblije bledica. »Neee...« strmi v prazen vrt, kjer ni več Valija. »Neee...« jo stiska v prsih in davi v grlu. »Je šel, ne da bi se poslovil,« stoji nemočna, dokler ne zazvoni zvonec in ji požene v telo nov naval krvi. »On?«

Le kako je mogla misliti, da bo šel, ne da bi ji prišel povedati!

»Vali,« ga pogleda ko odpre vrata.

»Gotov sem, gospa. Bi šli pogledat?«

»Bom, Vali, bom. Vi se tačas okopajte. Kopalnica je pripravljena,« ji drhti glas v zatajevanem poželenju.

»Preveč ste dobri. Ne bi se smel posluževati vašega razkošja,« je Tinetu prav tako kakor zadnjič nerodno.

»Le poslužite se! Nocoj bova vendar praznovala likof,« ga bodri s pogledom.

»Ah, gospa, ali sem res zaslužil tako pozornost,« pravi Tine hvaležno, vesel kopeli zaradi jutrišnjega srečanja z Adelo. Čist bo. Dišal bo po gospokem milu in ne po Schichtovi »žajfi«... se zagleda Tine v gospejine oči, ki so zaradi te misli ta hip še bolj podobne Adelinim.

»Vse je pripravljeno: milo, brisača... in... perilo...«

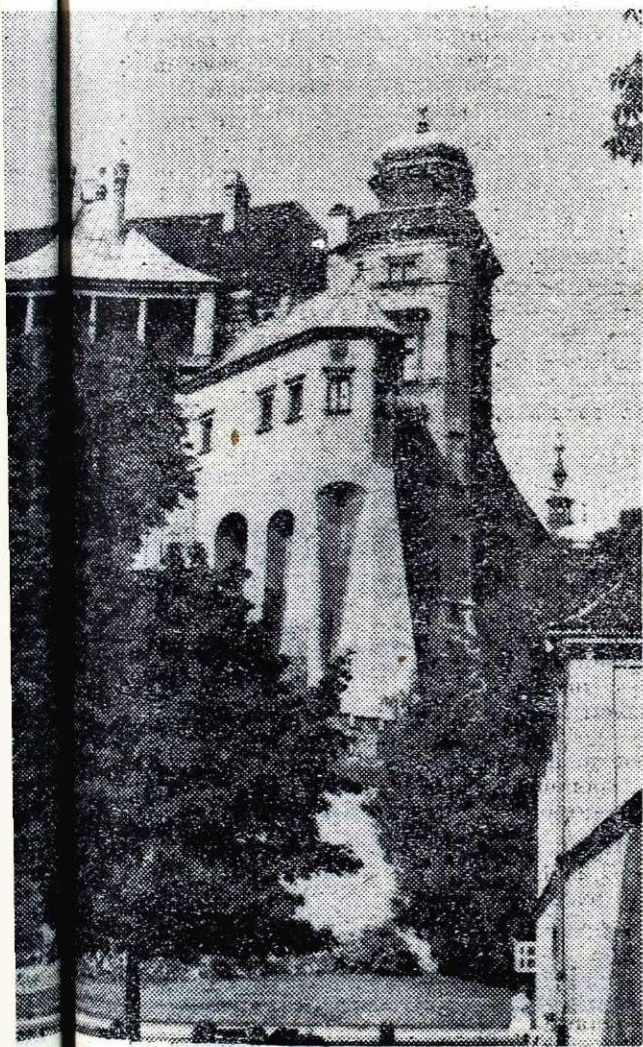
Tine misli, da ne sliši prav ali pa se je gospe za-reklo.

»Nova majica, nova srajca in... in... vse drugo vas čaka, da se oblečete.«

»Gospa?« jo pogleda Tine začudeno.

»In tudi novo obleko in čevlje ste si zaslužili. Kar pogledajte, če vam je všeč. Po svojem okusu sem vam zbrala.«

»Toda, gospa?«

RAK - Grad Wawel

Novice iz železarne Ravne

Skrajšani delovni teden in letni dopusti

Delavski svet železarne Ravne je sklenil, da se z uvedbo skrajšanega delovnega tedna v čas rednega dopusta v šteje naslednje število prostih dni:

- pri 14 delovnih dnevih pri 44-urnem delavniku 1 prosti dan, pri 42-urnem delavniku pa 2 prosta dneva;
- od 15 do 21 delovnih dni pri 44-urnem delavniku 2 prosta dneva, pri 42-urnem delavniku pa 3 prosta dnevi;
- od 22 in več delovnih dni pri 44-urnem delavniku 3 prosta dnevi, pri 42-urnem delavniku pa 3 prosta dnevi.

Sklep ne velja za zaposlene, ki delajo v neprekinjenem tehnološkem procesu. Tem se v čas rednega letnega dopusta tako pri 44- kakor pri 42-urnem delavnem tednu v šteje samo 1 dela prosti dan.

Tehnične izboljšave in racionalizacija

V obdobju od leta 1950 do aprila 1970, je bilo v železarni Ravne prijavljenih 130, ugodno rešenih pa 85 racionalizacij oziroma izboljševalnih predlogov, 45 prijav pa ni bilo rešenih oziroma so še v postopku. Izračunana gospodarska korist rešenih prijav znaša 5.611.401,80 din, izplačane nagrade pa 71.982,60 din.

V letošnjem letu so uspešno rešili razpisano nalogo št. 4 »Rešitev problematike cementacijskih jekel« inž. Milan Dobovišek, inž. Vladimir Macur, inž. Alenka Rodič in tov. Milan Pavič ter si delijo razpisano nagrado v višini 10.000 din (50:30:15:5).

Delovodja kovinske modelarne Ernest Pušnik je izboljšal kovinske modelne plošče za strojno kaluparnico. Na podlagi izračunanega letnega prihranka, ki za eno pozicijo odlitkov znaša 88.996,70 din, je komisija nagradila avtorja z enkratno nagrado 2.315,90 din.

Inženirja Srečko Slemenik in Anton Godec sta izdelala elektromagnetno končno stikalo za odrez palic na vlečno ravnalnem stroju UFXZRP — 2 v jeklovleku. S to izboljšavo se je povečala produktivnost od 186,42 kg na 308,49 kg na uro, kar pomeni 347.247,66 din letnega prihranka pri letni proizvodnji 1300 ton. Ker so na povečanje produktivnosti poleg izboljšave vplivali še drugi vzroki, je komisija avtorjem priznala enkratno nagrado v višini 4806,55 din (50:50).

Obratovodja termoelektrike obrata Anton Vehovar in vodja oddelka za paro in centralno kurjavo Robert Jamšek sta v kotlarni izkoristila odpadno toploto, ki nastane pri odsoljevanju. S tem sta pri letni proizvodnji 60.758,535 ton pare prihranila 179.610,64 din in prejela 3145,15 din nagrade (80:20).

Sedlar pri strojnem remontu Lovro Mačič je izboljšal postopek menjanja zaščitnih mehov na vodilih za dviganje in spuščanje valjčnega tira na srednji progi v novi valjarni. Letni prihranek zaradi zmanjšanja zastojev znaša 28.389,60 din in je prejel enkratno nagrado 861,35 din.

Prijavljeno napravo za preizkušanje žilavosti ostrine nožev, avtorjev inž. Franca Uranca, inž. Ferda Vizjaka in tov. Stefana Otta, zaradi premajhne izkoriščenosti niso dokončno ocenili, konstruktorja tov. Otta so nagradili z 300 din, medtem ko bodo o priznanju ostalima dvema predlagateljema razpravljali, ko bo naprava vključena v sistematično preizkušanje.

Delovodja jeklovleka Maks Klemenčič je s svojo izboljšavo omogočil premeščanje končnega stikala na vodilu ravnalnega stroja. Ker ekonomskega učinka ni mogoče ugotoviti, je avtor prejel enkratno nagrado 500 din. Isti avtor je odpravil tudi zastoj na koničnem stroju. Tudi v tem primeru ni mogoče ugotoviti ekonomskega učinka in je komisija nagradila avtorja z enkratno nagrado 300 din.

Delovodja jeklovleka Franc Ratej je na brusilnem stroju MALCUS MC-35 z manjšo rekonstrukcijo dosegel boljše izkoriščanje brusnih plošč. Na osnovi izračunanega letnega prihranka, ki znaša 13.866,59 din, je prejel enkratno nagrado 512,80 din.

Remontni ključavničar Andro Đura je izdelal klešče za brušenje luščilnih nožev v jeklovleku. Z izboljšavo se je povečala izkoriščenost nožev, kar predstavlja pri letni porabi 300 nožev 9085,43 din prihranka. Avtor je prejel enkratno nagrado v višini 458 dinarjev.

Izmenski delovodja ostrega brušenja v mehanski obdelovalnici Alojz Pori je izdelal pnevmatično vpenjalno napravo na stroju za brušenje strgarskih nožev. Letni prihranek, dosežen z izboljšavo znaša 17.927,83 din, za kar je avtor prejel enkratno nagrado v višini 508,55 din.

(Iz Informativnega fužinarja, mesečnega glasila ravenskih železarjev — št. 5 — maj 1970)

Podjetje ELIM Jesenice

Podjetje za elektroindustrijsko montažo na Jesenicah je bilo ustanovljeno 1. junija 1959 in je samostojno poslovalo do 1. januarja 1963, ko se je združilo s sorodnim podjetjem IMP Ljubljana. Že naslednje leto pa se je oddvojilo in pričelo samostojno poslovati pod imenom: ELIM Jesenice.

Ime podjetja utemeljuje njegova dejavnost. Ob ustanovitvi je imelo samo oddelke za elektromehaniko. Ta je opravljal vsa električna in mehanska popravila na elektromotorjih, generatorjih in transformatorjih. Do leta 1968 je oddelke elektromehanike opravil 88 % dela v podjetju. Servis za gospodinjsko opremo, ki je bil ustanovljen leta 1966, je opravil 3 %, elektroinstalacijski pa 9 % aktivnosti v podjetju.

Zaradi organizacijskih sprememb v drugih podjetjih je moralo podjetje misliti na preusmeritev. Zato je leta 1969 registriralo pri gospodarskem sodišču v Ljubljani razširitev dejavnosti na elektro-montažo nizko in visoko napetostnih naprav ter izdelovanje stikalno razdelilnih naprav. Ti dve dejavnosti predstavlja prelomnico v poslovanju podjetja, saj veliko povpraševanje po storitvah teh dveh oddelkov dosega in celo presega predvidevanja. Zato se je tudi podjetje, ustanovljeno pred desetimi leti kot elektrotehnični servis Jesenice, preimenovalo v elektroindustrijsko montažo Jesenice.

Oddelke za elektromehaniko sprejema predvsem naročila za popravila elektromotorjev z Jesenic. Drugi največji koristnik storitev tega oddelka je splošno gradbeno podjetje Sava Jesenice. Ostala podjetja, kot so: mesarsko podjetje, Kovinar, Kovinoservis, lesno galanterijski obrat idr., so zaradi manjših potreb tudi manjši koristniki uslug. Da bi odpravili občasne težave, so skušali za sodelovanje pridobiti še druga podjetja, vendar se jim to ni posrečilo, ker ima večina že sklenjene pogodbe z drugimi podjetji.

Servis za gospodinjsko opremo popravlja vse vrste in tipe hladilnikov, štedilnikov in pralnih strojev. Stalni poslovni partnerji, za katere popravljajo stroje v garancijskem roku, so: ZOPPAS iz Italije, Primat iz Maribora za izdelke TOBI in HIMO, EMO iz Celja in ELMA iz Črnuč. S poslovnim združenjem Standard iz Beograda se prav sedaj dogovarjajo o sklenitvi pogodbe. Upajo, da se bodo dogovori uspešno zaključili.

Proizvodni oddelke izdeluje tipizirane in po želji kupcev stikalno razdelilne omare za nizko in visoko napetostne naprave, zidne omare, komandne pulte in baterijski sistem omaric. Glavni naročniki razdelilnih omar so: Elektromaterial z Reke, Elektrotehna iz Ljubljane, Jeklotehna iz Maribora, Vulkan z Reke in železarna Jesenice.

Elektromontažni oddelki opravljajo instalacijska dela v železarni Jesenice, stolpiču

SGP Sava in osnovni šoli v Kranjski gori ter v novem obratu Iskre na Blejski Dobravi.

Podjetje stalno skrbi za vzgojo lastnih kadrov. Zato

vsako leto jemlje v uk učence za poklice, ki jih zahteva specifičnost podjetja. Vsako leto si poprečno pet učencev pridobi ustrezno kvalifikacijo.

Tovarišu direktorju podjetja ELIM se za razgovor lepo zahvaljujemo, vsem zaposlenim pa želimo v prihodnosti mnogo delovnih uspehov.

Učenci 8.b raz. os. š. Tone Cufar Jesenice

Svet gorenjskih občin

V četrtek 14. maja dopoldne je bila v prostorih skupščine občine Jesenice druga seja sveta gorenjskih občin, ki ga sestavljajo predstavniki občin Kranj, Skofja Loka, Trzin, Radovljica in Jesenice. Novoustanovljeni svet gorenjskih občin, za katerega je dala pobudo medobčinska konferenca ZK, se je za začetek dela pod predsedstvom predsednika skupščine občine Radovljica Stankom Kajdižem lotil dveh pomembnih vprašanj za nadaljnji razvoj Gorenjske.

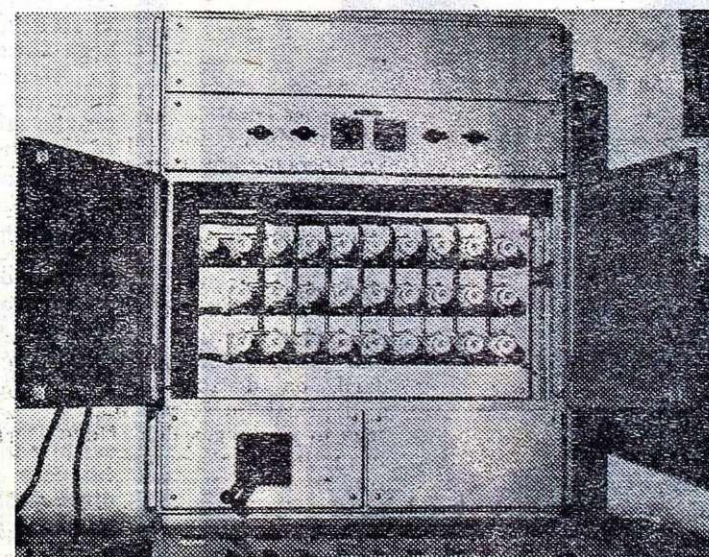
Na seji so najprej razpravljali o dolgoročnem razvoju Gorenjske. Program naj bi nakazal pot, po kateri naj bi se razvijalo ekonomsko in politično življenje Gorenjske v prihodnjih 15 letih. Predvsem naj bi gradili na sedanjih osnovah, pri čemer pa bi morali opustiti sedanjo neza-interesiranost in pa nenačrt-nost na nekaterih področjih. O predvidenih predlogih razvoja bodo razpravljale posamezne skupščine občin, koncept pa naj bi obdelal institut za ekonomske raziskave v Ljubljani. Ob tem so še sklenili imenovati več komisij, med katerimi naj bi ena delala prav na dolgoročnem razvoju Gorenjske. K delu komisije pa so sklenili pritegniti tudi predstavnike občine Domžale in Kamnik.

Na seji sveta so obširno obravnavali tudi problematiko cest na Gorenjskem. Turistični promet na omenjenem področju je vse močnejši, cestne povezave pa so slabe,

novih cest je malo, stare pa so slabe. Morda bodo že v letošnjem letu prav gorenjske ceste predstavljale ozko grlo v močnem turističnem prometu tujih in domačih turistov. Na seji sta o nekaterih zamislih in programih govorila direktor Cestnega podjetja Kranj tov. Rihtaršič in predstavnik istega podjetja inž. Rebolj. Program predvideva modernizacijo okoli 230 km cest na Gorenjskem za kar pa bi potrebovali več kot 200 milijonov dinarjev, program pa bodo predložili republiškem cestnemu skladu. Obravnavali so tudi republiški program razvoja cest, pri čemer pa so menili da je izgradnja nove gorenjske magistrale časovno preveč odmaknjena (v obdobje od 1978—1984), enako pa velja tudi za karavanški predor, ki bi ga morali začeti graditi čimprej, če bi hoteli skozenj usmeriti tuje turiste, ki se bodo naši državi približali po novi cestni povezavi iz Zahodne Nemčije prek Avstrije. Domenili so se, da bodo imenovali nekakšen strokovni odbor, ki naj bi se povezoval z ustreznimi republiškim institucijami, prav tako pa naj bi predstavniki gorenjskih občin obiskali predstavnike cestnega sklada in se pomerili o večjem vlaganju na naše področje.

Na seji je bilo rečeno, da je trasa nove gorenjske magistrale že znana in da naj bi zato čimprej izdelali idejne načrte.

T. L.

Eden od izdelkov podjetja elektroindustrijske montaže na Jesenicah

Prva seja predsedstva občinskega odbora ZZB NOV

V torek, 12. maja, je bila prva seja predsedstva ZZB NOV občine Jesenice, ki jo je vodil predsednik Franc Konobelj-Slovenko. Najprej so sprejeli protestno brzojavko v kateri odločno obsojajo v imenu vseh borcev NOV občine Jesenice, agresijo ameriških vojnih sil in sajgonskega režima na prijateljsko ter še nedavno neodvisno Kambodžo. Resolucijo so poslali prek GO ZZB NOV Slovenije sekretariatu za zunanje zadeve SFRJ.

Zatem pa so obširneje govorili o programih dela posameznih komisij za naslednje mandatno obdobje. Programe so usklajevali s smernicami republiške skupščine ZZB NOV Slovenije in zveznega kongresa ZZB NOV Jugoslavije.

Zlasti obsežne naloge si je naložila komisija za razvijanje in negovanje tradicij NOV. V razpravi so program dela komisije še dopolnili. Dejavnost te komisije je pomembna glede na našo preteklost, kot na čas v katerem živimo. Predsedstvo se je zavzelo za večjo aktivnost pri vzdrževanju stikov z bližnjimi organizacijami koroških partizanov na avstrijski Koroški. Pri razvijanju tradicij NOV med šolsko mladino bodo iskali sodobne oblike kot so: filmski zapisi pomembnih dogodkov, spominskih obeležij, novejših spominskih akcij mladine in podobno. Prav

tako se bodo prizadevali, da se pospeši pisanje krajevnih kronik na podlagi predhodno oblikovanih topografskih podatkov. Kaže, da so na tem področju prišli najdalj v KO ZZB NOV Zirovnica, pisanje kronike pa so zaupali Ivanu Janu-Srečku, znanemu novinarju RTV Ljubljana in partizanskemu pisatelju.

Nekaj članov predsedstva je opozorilo na stanje grobišča padlih partizanov na starem pokopališču na Jesenicah, ki ni vzdrževano. To je kaj slaba legitimacija za delovno organizacijo, ki jo je skupščina občine Jesenice pooblastila za vzdrževanje pokopališča.

Prav tako so kritično ocenili film Sedmina, ki ga je RTV Ljubljana predvajala na predvečer dneva zmage.

V razpravi o tezah programa dela komisije za zadeve borcev in invalidov NOV so poudarili, da se bo morala

komisija zavzeto lotiti socialnih vprašanj borcev, zdravstvenega in stanovanjskega vprašanja, štipendiranja otrok po vojni umrlih borcev in drugih vprašanj ter se povezati z ustreznimi organi občine ter delovnimi organizacijami za njihovo razreševanje.

Komisija za nekdanje politične zapornike, internirance in deportirance je že doslej pokazala široko aktivnost z organizacijo raznih srečanj, zbiranjem zgodovinskega gradiva, reševanjem socialnih problemov, pisanjem kronik in podobno. Na vseh teh vprašanjih in nalogah je precej dela, pojavljajo pa se tudi nove naloge in tudi problemi za katere je predsedstvo ZZB NOV prepričano, da bo komisija dovolj aktivna pri iskanju najustrežnejših rešitev.

Predsedstvo ima letos na voljo nekaj nad 50.000 din za svoje funkcionalne, materialne in operativne izdatke. Z denarjem bodo morali varčevati. Za posamezno komisijo so namenili določene zneske in za nekatere akcije ter prireditve, ki bodo letos precej obsežne.

Letos bodo ob primernem prazniku podelili enkratna priznanja najdelavnejšim organizacijam ZZB NOV in posameznikom. Listina bo delo znanega akademskega slikarja Jaka Torkarja. Za podelitev priznanj so imenovali posebno žirijo. Zanimiva je bila razlaga načrta ureditve muzeja revolucije v bivši Kosovi graščini na Plavžu, ki jo je podal Stane Tušar. Načrti so delo znanega arhitekta inž. Marinka iz Kranja. Odbor za ureditev muzeja revolucije so imenovali že na konstituantni seji predsedstva. Glede na utesjenost prostorov, s katerimi trenutno razpolaga oddelek NOB pri tehničnem muzeju, bo ureditve Muzeja revolucije velika pridobitev za Jesenice. Od nekdanjih 80 m² bo v adaptiranih prostorih nekdanje Kosove graščine 280 m² razstavne površine. Odbor pričakuje, da ga bodo pri tej za Jesenice in Radovljico pomembni akciji z razumevanjem in materialnimi sredstvi podprli družbeno politični dejavniki na občini, skupščina občine Jesenice ter delovne organizacije. Gre za kulturno ustanovo in za ohranitev pomembnih in enkratnih zgodovinsko vrednih eksponatov, ki se jih lahko ohrani le v ustreznih prostorih. Prihodnje leto bomo praznovali 30-letnico naše ljudske vstaje in borbe za narodno ter socialno osvoboditev. Obstoj vse preveč skrita želja, da bi ob tem jubileju slovesno odprli vrata Muzeja revolucije na Jesenicah. Na koncu so se dogovorili še o nekaterih neposrednih organizacijskih zadevah. Ena od teh bo poudarek na idejno političnem področju, večja in zavzetejša aktivizacija članstva združenja, ki jo terja razvoj naše družbe.

B. B.

Sprejem pionirjev v ZMS na posebni osnovni šoli

Torek, 19. maja, je bil za učence posebne osnovne šole na Jesenicah svečan dan. Poleg tradicionalnega praznovanja »Pionirčkov pošte«, ki so jo ta dan oddali na pošto Pokljuko, je bilo 30 učencev — pionirjev 7. razreda sprejetih v organizacijo ZMS.

Ob tej priliki so učenci pripravili prisrčen kulturni program, ki je vseboval branje pozdravnega pisma tovarišu Titu za njegov rojstni dan, recitacije, branje najboljših prostih spisov na temo Naš domači kraj in branje tekstov na temo Revolucije in svobode ter velikega ljubitelja mladine tovariša Tita. Poleg tega pa so pod vodstvom

tovarišice tudi večkrat prav prijetno in ubrano zapeli tako borbene kot narodne pesmi. Izkaznice, značko ZMS in brošuro o nalogah in delu članov ZMS je novosprejetim mladincem izročil sekretar občinske konference ZMS Jesenice Zlato Vogrič, jim ob tej priliki čestital in v svojem kratkem nagovoru poudaril, da družba sedaj od njih pričakuje še več marljivosti in plodnega dela. Novosprejetim mladincem so čestitali tudi tovarišice in tovariši ter mlajši učenci in učenke. Čestitke v imenu kolektiva 8. razreda, ki je bil podan na obisku v ljubljanski operi pa jim je izročil tovariš Marjan. Z. E.

Jovanka Broz na Jesenicah

V ponedeljek 18. maja dopoldan je jeseniški obrat Gorenjskih oblačil Kranj, obiskala soproga predsednika republike Jovanka Broz. Novica se je zelo hitro razširila na Jesenicah in že ob njenem prihodu, še več pa ob odhodu je bilo domačinov, ko so jo toplo pozdravili. Pred zgradbo v kateri ima jeseniški obrat svoje prostore, sta visoko gostjo pozdravila direktor Gorenjskih oblačil Kranj Vinko Martinjak in šefinja jeseniškega obrata Ljudmila Lenardič, delavka iz obrata pa ji je izročila lep šopek nageljnov.

Nasmejana je gostja ogledovala obrat in se zaustavljala pri posameznih delavnih mestih in se rokovala z delavkami. Zanimala se je za posamezne delovne operacije, za kvaliteto in materiale iz katerih krojijo in izdelujejo obleke. Po krajšem razgovoru z vodilnimi delavci je Jovanka Broz odpotovala v Kranj, kjer si je prav tako ogledala obrate Gorenjskih oblačil. Ob odhodu z Jesenic so jo prisrčno pozdravili domačini, otroci pa so ji izročili šopke narcis.

Jovanka Broz je prvič obiskala obrat, v katerem ji že sedem let oblikujejo in šivajo obleke. V jeseniškem obratu, v katerem je zaposlenih 59 oseb, izdelajo mesečno od 4.000 do 5.000 ženskih oblek. Letošnjo proizvodnjo imajo že prodano in niti ne zmorejo sprejeti vseh naročil ter že sedaj sodelujejo z nekaterimi kooperanti. Njihova posebnost je izdelovanje manjših količin določenih kvalitet oziroma modelov, ki jih oblikujejo doma iz domačega in uvoženega blaga.

Vsekakor je obisk ugledne gostje jeseniškemu obratu Gorenjskih oblačil Kranj lepo priznanje njihovi solidni in kvalitetni izdelavi ter izvirnosti.

Veliko zanimanje, velik obisk

Občinski odbor Zveze prost. borcev za severno mejo 1918/19 na Jesenicah, je sklical, dne 17. maja informativni sestanek članov organizacije, da jih seznani z potekom dosedanjega dela v zvezi z republiškim zakonom o borbah za severno mejo.

Kakor vedno vsa zadnja leta, se je tudi tega srečanja udeležilo ca. 100 članov, kar je vsekakor visoka udeležba pri tako visoki življenjski dobi članov, kakor tudi zaradi razsežnosti okoliša, saj so člani z vseh strani jeseniške in radovljiške občine.

Na tem sestanku smo slišali, da je domala zaključeno delo glede vloženih zahtevkov za priznanje pravic, ki gre do tem borbem, po republiškem zakonu o borbah za severno mejo. Le posamezni primeri so še v postopku in tako je bilo od 129 prijav v jeseniški občini ugodno rešenih 100, dočim je v radovljiški občini od 84 vloženih prijav le 43 ugodno rešenih oziroma 44, ker je medtem en član umrl. Kot je bilo že omenjeno je nekaj primerov še v postopku, dočim ostali po mnenju republiške komisije nimajo pogojev, da bi bili deležni

ugodnosti, ki jih daje republiški zakon tem borbem. Seveda nastajajo pri nekaterih prostovoljcih, katerim so bile vloge zavrnjene negodovanja, ker se čutijo prikrasane in naloga odbora kakor tudi republiške komisije bo, da ponovno preverijo vso dokumentacijo.

Končno so se tudi dogovorili, da se bodo v čimvečjem številu udeležili odkritja spomenika generalu Majstru, ki naj bi bil v jeseni odkrit v Kamniku, rojstnem kraju pok. generala.

Se dolgo po sestanku so se zadržali v prijateljskih razgovorih in obujali spomine na čase, pred dobrim pol stoletjem, ter se spominjali tovarišev soborcev, ki so v teh bojih zgubili svoja življenja in tudi onih, ki so pomrli v teh 50 letih, teh pa ni malo.

Šorli Srečko

NAGRAJEVANJE NOVOROJENCKOV

Gorenjska kreditna banka z vsemi poslovnimi enotami je sklenila, da prične nagrajevati vse novorojenčke na Gorenjskem. Vsi novorojenčki rojeni od meseca aprila 1970 dalje, bodo nagrajeni s posebno škatlico, ki se da preoblikovati v gorenjsko hišico, v njej bo hranilnik posebne izdelave, hranilna knjižica z osnovnim pologom 30.— N din vezanih na 7 let in čestitka s katero bo GKB zaželela staršem in novorojenčku vse najboljše.

Počitniška zveza vabi

V sredo, 13. maja je Počitniška zveza Jesenice organizirala četrto obnovitveno skupščino. Med drugim je bil na dnevnem redu tudi sklep o predaji pravic gospodarjenja nad domom na Srednjem vrhu, republiškega odbora Počitniške zveze Ljubljana.

Obnovitvene skupščine se je udeležil tudi predstavnik republiške zveze Ernest Jazbinšek. Seznanil nas je z novimi sklepi, ki jih je sprejela Počitniška zveza Jugoslavije. Med njimi je najbolj razveseljiv ta, da se tudi pionirji lahko vključijo v počitniško zvezo. Seveda morajo imeti svojega mentorja, ki skrbi za red in disciplino.

Ob tej priložnosti je tov. Jazbinšek izrekel javno priznanje dolgoletnemu mentorju Počitniške zveze na Jesenicah, prof. Francu Vengustu.

Po skupščini je bilo zanimivo predavanje z naslovom: »S poti po Jugoslaviji«. Predaval je član republiškega odbora prof. Hubad. V zanimivem predavanju in z lepimi barvnimi diapozitivi nam je prof. Hubad pokazal uspešno akcijo Počitniške zveze po Jugoslaviji. Videli smo lepe posnetke glavnih mest naših republik, obenem pa smo uživali v lepoti gorskega prelaza Čakarja in Ohridskega jezera.

Žal pa si je barvne diapozitive naše lepe domovine ogledalo le nekaj dijakov jeseniške gimnazije in učenci osnovne šole Tone Čufar. Žalostno pri tem pa je to, da so bila poslana vabila še na ŽIC in osnovno šolo Prežihov Voranc, od koder pa ni bilo odziva.

Kje naj iščemo vzrok, da se mladina ne zanima za za-

nimivo organizacijo, kot je počitniška zveza?

Počitniška zveza vabi vse mladinke in mladince, da se ji priključijo, saj bodo s po-

močjo te organizacije, prijetno in poceni preživel svoje poletne počitnice v počitniških domovih, ki so razporejeni po vsej naši domovini. Posebno zaželeno je članstvo delavske mladine, ki ima več prostega časa, ki bi ga lahko koristno izrabila za aktivno delovanje v organizaciji.

Mojca Vengar

Kaj veš o prometu?

V soboto, 16. maja dopoldan je bilo v športnem parku Podmežakljo na Jesenicah medobčinsko prometno tekmovanje učencev osnovnih šol: Kaj veš o prometu. Iz vsake gorenjskih občin sta nastopili po dve najboljši ekipi z občinskega tekmovanja. Učenci so pokazali dosti znanja v izpolnjevanju testov o prometnih predpisih in v ocenjevalni vožnji s kolesom, pa tudi dosti spretnosti v vožnji s kolesom mimo številnih ovir.

V skupini učencev 7. in 8. razredov je zmagala ekipa osnovne šole Lucijana Seljaka iz Kranja, druga pa je bila ekipa osnovne šole Prežihov Voranc z Jesenic. Sledijo: 3. osnovna šola Lesce in 4. osnovna šola Škofja Loka, medtem ko je bila osnovna šola Križe diskvalificirana. V ekipi osnovne šole Prežihov Voranc so tekmovali: Tomaž Mencinger, Ludvik Ivanetič in Cveto Pretnar.

V skupini mlajših učencev je bila najboljša osnovna šola Žiri, sledijo: 2. osnovna šola Bohinjska Bistrica, 3. osnovna šola Franceta Prešerna iz Kranja, 4. osnovna šola Križe, zadnja peta pa je bila osnovna šola Kranjska gora. V ekipi osnovne šole Kranjska gora so nastopili: Marko Pečar, Marjan Debevec in Daniel Lavtižar. Najboljše ekipe in posamezniki so dobili pokale in medalje. V posamezni razvrstitvi je Tomaž Mencinger delil z Jožetom Tavčarjem prvo mesto v skupini starejših pionirjev in zato dobili zlato medaljo. Skupno je nastopilo 40 pionirjev z Gorenjske.

Zmagoviti ekipi bosta Gorenjsko zastopali 31. maja na republiškem tekmovanju v Mariboru.

Spoštovani!

Toplo vas pozdravljamo in vas vabimo, da se pridružite naši letošnji akciji zbiranja oblačil, obutve, posteljnine in postelj.

Nemara so vam vaša stara oblačila še zmeraj ljuba, ker so pač del vaše lastnine, za katero ste nekoč odšteli denar. Obrabila so se, prišla iz mode, ali pa so vam otroci odrasli in oblačila leže doma. Jemljejo vam prostor. Rabljena oblačila, perilo, posteljnine, obutev in tudi postelje vas utesnjujejo. Malokdaj ali celo nikoli več ne bodo služila svojemu namenu. V tem pomladnem času, ko prezračujete in preurejate svoje stanovanje, vidite, da vam marsikatera stvar ne bo več potrebna, še zlasti tisti, ki ima v stanovanju premalo prostora. Mnogo je ljudi, ki bi odvečni del vašega imetja z veseljem in hvaležnostjo sprejeli.

Izkušnje kažejo, da so ljudje ob potresih, povodnjah in požarih ostali brez vsega. Vemo tudi, da bomo ob vsakršnih katastrofah in nesrečah med prvimi, ki bodo ponesrečenim pomagali prebrestiti tegobe. To bomo lahko storili tudi z vašo pomočjo. Vaša rabljena oblačila dobijo tedaj novo vrednost.

Veliko pa bi pomenila tudi ljudem, ki živijo v pomanjkanju, socialno ogroženim družinam, še zlasti otrokom, ki jim starši ne morejo nuditi dovolj.

Ob podobni lanskimajski akciji smo zbrali prek 120 ton rabljenih oblačil in obutve. Prišla so v prave roke. Tudi letos vam lahko to zagotovimo. Naša skladišča so pripravljena, na voljo so nam ljudje, ki žele s prostovoljnimi delom vaše stvari odpeljati in jih pripraviti za njihov nov namen.

Človek človeku! Želimo, da bi to plemenito geslo naše organizacije živelo tudi v vašem domu. Prosimo vas torej, da pripravite, tisto kar več ne potrebujete in v obliki paketa oddaste Rdečemu križu. Poverjenik Rdečega križa bo v vaši hiši zbiral darovane predmete v četrtek, 28. maja 1970 od 17.—19. ure.

Vaiš presoji zaupamo, da to ne bodo raztrgana in umazana oblačila ali obutev, kajti vi veste, da jih namenjate človeku.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje ter vas toplo pozdravljamo!

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE

Ne bi hotel biti razsodnik, pa vendar...

Ne oglašam se zato, ker bi hotel dati stvari piko na »i«, prav tako bi ne hotel biti razsodnik.

Menim, da sta avtorja obeh člankov o »mlečni« pisala zelo enostransko in sta poskušala stvar oceniti samo s svojimi očmi. Takšna ocena pa ne more biti realna, še manj pa objektivna.

Tudi sam večkrat zaidem v »mlečno« in vem, da bi ne dal roke v ogenj niti za kulturno obnašanje nekaterih gostov, prav tako pa ne za dobro in solidno postrežbo v tem lokalu.

Prav je, da je uredništvo objavilo oba članka. Vedno in povsod sem zato, da vsakdo pove svoje mnenje, cenzura nima tu kaj početi.

V lokalu žal nisem nikjer opazil napisa, od kdaj do kdaj je odprt, vem pa, da lepa beseda še vedno palčji na razumevanje. Mladi smo proti vsaki sili, pa naj bo kjer koli, kadarkoli in od kogar koli. Tudi od mladih samih.

Ne bi se spuščal v debato, kdo in koliko skrbi za vključevanje mladih v »šport, kulturo in drugo koristno delo«. Nekaj o tem se da prebrati v vsakem železarju.

Kdo je torej kriv, da je del mladih takšen?

30. maja Avstrijci v gosteh

Ob gostovanju pevskega zbora železarne Jesenice v Ferndorfu je eden avstrijskih časopisov pod naslovom »Slovinci v gosteh«, med drugim zapisal: »S polnim uspehom je te dni gostoval pri nas moški pevski zbor železarne Jesenice v kino dvorani tovarne Heraklit. Gostje iz Slovenije so se predstavili kot glasovno dobro izbran in odlično uvežban zbor. Ta ugotovitev je zasluga pevovodje, ki je izbral tak program pesmi, da so ga solisti Ivo Govedič, Lojze Tramte, Jaka Jeraša in Sandi Drole še posebno povzdignili.«

Članek nadalje opisuje navdušenost občinstva, ki je dvorano za 600 oseb napolnilo in glasbenega užitka, ki so jim ga nudili jeseniški železarji, dolgo ne bodo pozabili.

Železarji! Jeseničani!

30. maja bo moški pevski zbor tovarne heraklita iz Ferndorfa v Avstriji vrnil našemu JEKLARJU obisk. V gledališču Tone Čufar bo priredil ob sodelovanju našega zbora koncert. Pričakujemo, da bodo naši sodelavci, kulturni delavci in ljubitelji glasbe prav tako dvorano gledališča napolnili do zadnjega sedeža in dali gostom enako priznanje, kakršnega je bil deležen naš JEKLAR v Avstriji.

V nedeljo tisoč mladih na Pristavi

V teh dneh ima štab Ježkovega odreda polne roke dela. Letošnji pohod bo organiziran v večjem obsegu kot na dosedanjih petih pohodih. Krajevni odbor ZZB NOV in štab Ježkovega odreda sta na predzadnji seji ugodno sprejela predlog ter pobudo občinskega komiteja ZMS in občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, da naj bi se pionirjem z osnovne šole Koroška Bela pridružili še pionirji iz Kranjske gore, Mojstrane, obeh jeseniških šol ter iz Žirovnice. Na zadnji seji štaba odre-

da so določili nekatere podrobnosti in svetovali, da naj se posamezni odredi povežejo s pristojnimi krajevnimi odbori ZZB NOV glede prehrane pionirjev in sestave komandnega kadra, ki bo vodil odred po partizanskih poteh na Pristavo.

Na omenjeni seji je v razpravi sodeloval tudi sekretar občinske konference ZMS Jesenice tovariš Zlatko Vogrič in povedal, da je zanimanje za nedeljski pohod tudi med mladimi železarji. Zato lahko pričakujemo, da se bo ob lepem vremenu na Pristavi zbralo okrog tisoč mladih ljudi iz naše občine.

Izšla je tudi letošnja številka Biltena, ki jo izdaja vsako leto štab Ježkovega odreda. Uvodni članek je napisal komisar odreda France Treven, nato sledijo kratki življenjepisi borcev po katerih se imenuje 10 bataljonov. Objavljenih je tudi več prispevkov pionirjev iz osnovne šole, ki so jih napisali ob 25. letnici osvoboditve in 100-letnici Leninevega rojstva. Na zadnji strani Biltena je še informacija občinske konference ZMS o formiranju odreda Mihe Ariha v Kranjski gori, Ivana Krivca v Mojstrani, Dragoljuba Milovanoviča v Žirovnici, Cilke Župančičeve za teren Podmežakljo, Toneta Čufarja za teren Zgornji Plavž in Prežihovega Voranca na terenu Sava.

Tako dobiva vsakoletni pohod Ježkovega odreda širši značaj in bo letos prvič organiziran v občinskem merilu.

Zlatko Vogrič

INSTRUKTORSKI TEČAJ ZA FOTOGRAFIJO

V organizacijo Foto-kino zveze Slovenije je bil organiziran preteklo nedeljo inštruktorski tečaj za fotografijo. Tečaja, ki je bil v Ljubljani se je udeležilo 82 predavateljev iz klubov in šol iz vse Slovenije, posebno veliko pa iz Maribora, Celja, Murske Sobote, Novega mesta in Kopra. Iz Jesenic so se tečaja udeležili Franc Črv, Janez Znidar in Izidor Trojar.

Takega tečaja že ni bilo več kot deset let, zato so ga fotoamaterji zelo pozdravili. Udeleženci tega republiškega tečaja so si tudi ogledali sodobno opremljen fotolaboratorij.

A.

Visoko priznanje godbenikom

Petkov koncert melodij iz znanih operet in musicalov pihalnega orkestra jeseniških železarjev, je bil posvečen slovesnosti ob podelitvi Gallusovih značk zaslužnim godbenikom in Gallusove plakete pihalnemu orkestru. Gallusovo značko je Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije uvedla kot odlikovanje posameznikom za uspehe in zasluge na amaterskem glasbenem področju.

Gallusovo odličje in plaketo je na koncertu, na katerem so peli Rina Brun, Marica Baloh, Darinka Korošec, Tonček Dolar in Jaka Jeraša ter ob prisotnosti okoli 100 poslušalcev, podelili v imenu ZKPO Slovenije član predsedstva republiškega sveta ZKPO Bojan Čebulj.

Z bronasto Gallusovo značko so bili odlikovani: Jože Bizjak za 10 let, Marko Korkalj, Franc Rožič, Marjan Knific in Emil Oblak za 11 let, Jože Beguš za 12 let, Jože Lužnik za 13 let in Marjan Praprotnik za 14 let glasbenega udejstvovanja pri godbi. Nadalje so bronasto Gallusovo značko prejeli Alojz Jeraša, Anton Ravnikar, Anton Kozjek in Jože Dobravec za 16 let, Rafko Travnik in Pavel Lapajne za 17 let, inž. Miro Skube, Bruno Zerjav in Ivan Markič za 18 let ter Valentin Noč za 19 letno sodelovanje pri godbi.

S srebrno Gallusovo značko so bili odlikovani Alojz Intihar in Vinko Šetinc za 20 let, Karl Azman za 21 let, Mirko Noč za 22 let in Bogo Malovašič in Ivan Lazar za 23 let sodelovanja pri godbi.

Z zlato Gallusovo značko

pa so bili odlikovani Ivan Kavčič, Davorin Mikula, Berti Krmelj, Franc Piber in Remigij Noč za 24 let, Slavko Krmelj za 28 let, Nande Piber za 29 let, Ivan Zen za 31 let, Ivan Smolej in Anton Zupančič za 36 let, Janez Glavič za 37 let, Jakob Novak in Mirko Knfic za 39 let, Ivan Mirtič in Franc Rihtaršič za 41 let, Rudolf Rajhman, Ivan Mohorič, Jože Ravnik in Nande Žmitek za 43 let, Ludvik Korantar in Jože Zupan za 45 let, Polde Lazar za 47 let in Rudolf Azman za 51 let glasbenega sodelovanja pri jeseniški godbi.

Z zlato Gallusovo značko in lovorjevim vencem sta bila odlikovana tudi dirigenta Radko Kleč, ki je že 41 let aktiven godbenik in Julij Sorgo, ki deluje pri godbi že 43 let.

Republiška ZKPO Slovenije je odlikovala z bronasto Gallusovo značko 18, s srebrno 6 in z zlato Gallusovo značko 25 zaslužnih godbenikov pihalnega orkestra Jeseniških železarjev. Sam orkester pa je bil za 95-letni obstoj in uspešno kulturno in glasbeno delo odlikovan z najvišjim priznanjem z Gallusovo plaketo. Predstavnik predsedstva republiške ZKPO Slovenije je vsem odlikovancem in celotnemu orkestru čestital v imenu republiške zveze, v imenu predsedstva občinske ZKPO Jesenice in v imenu vse jeseniške kulturne javnosti. Tem čestitkam se z željo, da bi nas godbeniki pihalnega orkestra s svojim glasbenim znanjem in ljubeznijo do glasbe še dolgo in uspešno vzgajali in razveseljevali, pridružimo tudi mi.

Šolsko tekmovanje v matematiki na osnovni šoli Prežihov Voranc

V mesecu mladosti je občinska konferenca ZMS razpisala več tekmovanj, med njimi tudi šolsko tekmovanje v matematiki za učence osnovnih in srednjih šol v sodelovanju s TIS Jesenice. Na osnovni šoli Prežihov Voranc je bilo to tekmovanje v nedeljo, dne 17. maja 1970. Tekmovalo je 50 učencev petih, šestih, sedmih in osmih razredov, to je 12 % od skupnega števila učencev na višji stopnji.

V času, ko človek osvaja vesolje in vse bolj prodira v osrčje atoma, si vsakdo želi, da bi čim bolj spoznal in razumel zakone narave, ki jih deloven človek tako spretno izkorišča in ustvarja čudo moderne tehnike. Pot do razumevanja naravnih zakonov in tehničnih raziskav, pa vodi prek matematike. Ni je panoge tehnike, pa naj bo to metalurgija, elektrotehnika, strojništvo, gradbeništvo, rudarstvo itd., ki ne bi gradilo na matematičnih temeljih in izražalo svojih dognanj v matematičnem jeziku. Tudi astronomija, meteorologija, statistika, ekonomika itd. ne morejo shajati brez matematike.

Velik napredek naravoslovnih ved in tehnike terja od učiteljev matematike, da posvečajo posebno skrb izbiri metod in didaktičnih principov, da učencem matematiko čim bolj približajo in da jih zainteresirajo za učenje matematike. Posebno skrb morajo posvečati delu z nadarjenimi učenci — matematiki. Zakon o osnovni šoli obvezuje vse učitelje, da morajo organizirati dodatno delo za nadarjene učence in učence, ki učno snov težje dojemajo. Tega se večina šol drži, seveda pa je uspešnost izvedbe dodatnega dela odvisna od razpoložljivega prostora na

šolah, čas (dvoizmenski pouk) in ne nazadnje tudi od samega učitelja.

Na naši šoli je organizirano dodatno delo z nadarjenimi učenci od 5. do 8. razreda, za učence, ki snov težje dojemajo pa od 1. do 8. razreda. Taki obliki dodatnega dela v matematiki omogočata nekaterim učencem, da snov poglobijo in razširijo, drugim pa da pridobijo minimum znanja za nadaljnje šolanje.

Pri analizah učnih uspehov še vedno ugotavljamo, da je največ nezadostnih ocen ravno v matematiki. Vzrokov za tako slab učni uspeh je več. Mogoče je eden od zelo važnih tudi ta, da je v Sloveniji na osnovnih šolah samo 36 % učiteljev, ki poučujejo matematiko, z ustreznimi strokovno izobrazbo. Želja nas vseh je, da bi se to stanje v perspektivi izboljšalo, zato moramo nadarjenim učencem dati čim več znanja iz matematike že od prvega razreda naprej, jih zainteresirati za učenje matematike, jim dati pomoč za nadaljnje šolanje in prepričan sem, da se bo več učencev osnovnih šol odločilo za vpis v gimnazij in nato več dijakov za študij matematike.

Eden od zelo važnih faktorjev pri vzgajanju dobrih matematikov je tekmovanje mladih matematikov. Oblike tek-

movanja za učence osnovnih šol v SRS so sledeče: šolsko tekmovanje, občinsko tekmovanje in republiško tekmovanje.

Cilji teh tekmovanj so naslednji:

- dati javno priznanje najboljšim učencem — matematikom po šolah (v obliki knjig, značk, diplom itd.),
 - odkriti in spodbuditi učence, ki imajo smisel in talent za matematiko, ker bi sicer ostali nezapaženi,
 - dati spodbudo učiteljem matematike za bolj kvaliteten učenje matematike,
 - usmerjati učence v poklic matematike,
 - popularizirati matematiko.
- Tudi letos so učenci — matematiki tekmovali. Na naši šoli je bilo šolsko tekmovanje v nedeljo, dne 17. maja 1970. Udeležilo se ga je 50 učencev in to 14 učencev 5. razredov, 12 učencev 6. razredov, 12 učencev 7. razredov in 12 učencev 8. razredov.

Najboljše znanje so pokazali:

8. razred: Janez Jakšič, Zvonko Zimic, Jožica Sterk, Dušan Kaloper, Lidija Stare, Zora Hafer, Roman Mežnarc.

7. razred: Milan Malej, Nadja Brgant, Vlado Vilman, Erik Polanc, Milan Klinar, Igor Bizjak, Goran Dražič, Barbka Ravnik.

6. razred: Milan Hribar, Monika Šoberl, Danica Kenda, Eva Cenc, Stane Peternel, Miran Oštir, Jošt Novak, Jože Fartek, Irena Zima.

5. razred: Tanja Burlačenko, Drago Mencinger, Ivan Bohnc, Zora Ščavničar, Sašo Vrdoljak, Marija Tušek.

Največje število možnih točk je dosegel Janez Jakšič, učenec 8.c razreda.

Vsi ti učenci iz šestega, sedmega in osmega razreda se bodo udeležili občinskega tekmovanja mladih matematikov, ki bo v nedeljo, dne 31. maja ob 8. uri na osnovni šoli Prežihov Voranc na Jesenicah. Učenci, ki so zasedli na šolskem tekmovanju I., II. in III. mesto, bodo dobili za dan mladosti posebno priznanje, ki jih podeljuje občinska konferenca ZMS kot pokrovitelj tekmovanja. Učenci, ki bodo na občinskem tekmovanju pravilno rešili več kot 50 % nalog, dobijo posebno priznanje od Zavoda za šolstvo SRS, prvi trije v posameznih razredih pa bodo poleg tega dobili še posebne nagrade na zaključni prireditvi meseca mladosti, ki bo v Gozd Martuljku 31. maja 1970 ob 16. uri. Učenci 8. razredov, ki bodo na občinskem tekmovanju pokazali največ znanja, se bodo udeležili republiškega tekmovanja, ki bo predvidoma 6. junija 1970 v Ljubljani.

Vsi učenci, ki so sodelovali na šolskem tekmovanju, zaslужijo za dosežene rezultate vse priznanje in želimo, da bi se še z večjim veseljem učili matematiko, ki je temelj vseh dosežkov znanosti in tehnike.

Miro Lapanja,
pr. učitelj ma-fi

Republiško srečanje dramskih skupin Slovenije

Žirija XIII. srečanja dramskih skupin Slovenije, ki bo letos od 1. do 6. junija v Ljubljani je med številnimi prijavljenimi dramskimi uprizoritvami izbrala 11 najboljših. Med njimi je tudi uprizoritev Ognjenega viharja amaterskega gledališča »Tone Cufar«.

Tako se je naše amatersko gledališče ponovno, kot že dolga leta nazaj uvrstilo med najboljše igralske skupine v Sloveniji. To je vsekakor lepo priznanje vsem jeseniškim gledališkim amaterjem, ne glede na to, da pri uprizoritvi Ognjenega viharja sodelujejo

samo en igralec in dve igralki, ter seveda polnoštevilno vsa tehnika. Se posebno dragoce no pa je to priznanje zato, ker jeseniška publika Ognjenemu viharju ni posvetila iste pozornosti, ki jo delo in tudi kvalitetna uprizoritev zaslužita.

Odpovedana predstava zaradi nezadostnega obiska in porazno nizek obisk na dosedanjih predstavah Ognjenega viharja, so dokaj slabo pričevalo za jeseniško publiko, kajti sam avtor Ognjenega viharja dr. Vojmil Rabadan iz Zagreba in vsi gledalci ali vsaj pretežna večina so bili z uprizoritvijo zelo zadovoljni. Kje so potem vzroki za tako slab obisk? V gledališču se zama sprasujejo in odgovora ne vedo. Kaj je lahko vzrok to, da je Ognjeni vihar drama s sodobno, aktualno protivojno vsebino? Je mar vzrok to, da so samo trije igralci premalo, da bi bilo vredno gledati igro? Je res možno, da je jeseniška publika, ki doslej še ni razočarala (vsaj v celoti ne), naenkrat in prav ob Ognjenem viharju odpovedala zaradi... mogoče slabe, mogoče nepravilne, mogoče zlonamerne,

mogoče kdo ve kakšne obveščenosti? Skratka že sama drama Ognjeni vihar je zanimivo, detektivsko napeto, človeško občuteno, globoko humano, sodobno angažirano in dramsko spretno napisano delo. Tem kvalitetam dela ustrežna je tudi uprizoritev in tega ne more zanikati niti kdo, ki mu kdorkoli od igralcev ali pa vsi trije skupaj niso všeč. Sicer pa sem bil trdno prepričan, da vsaj dobršen del naše dobre jeseniške publike hodi v gledališče gledati igro, njeno vsebino, njeno izpoved in smisel, ne pa igralcev. In ne glede na igralce je Ognjeni vihar igra, ki jo je vredno pogledati.

Sicer pa je morala biti tega mnenja tudi republiška žirija, ki bi v nasprotnem primeru Ognjenega viharja prav gotovo ne izbrala za republiško srečanje. V sredo 4. junija zvečer bo svoje mišljenje povedala še ljubljanska publika in kritika, ko si bo ogledala Ognjeni vihar na odru šentjakobskega gledališča. Si v gledališču obetajo preveč, če bo predstava v Ljubljani potrdila, da je odnos jeseniške publike do Ognjenega viharja, če že ne sramoten, pa vsaj krivičen? — nj —

V sredo 27. maja se bo ob 18. uri v dvorani gledališča Tone Cufar na Jesenicah srečalo čez 600 pevk in pevcev naše občine. To že tradicionalno prireditve pod naslovom SREČANJE Z NAŠIMI ZBORI pripravlja občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij skupaj z glasbenimi pedagogi osnovnih šol in ostalimi zborovodji. Na srečanju sodeluje 13 otroških oziroma pionirskih in mladinskih pevskih zborov in štiri odrasle zborovske zasedbe.

Srečanje nima nikakega tekmovalnega ali ocenjevalnega značaja, pač pa sodi v vsakoletni pregled zborovske dejavnosti v občini. Seveda pa nam taki letni pregledi ob zaključku meseca mladosti pokažejo tudi koliko smo v občini po kakovosti in po obsegu napredovali. Že sam seštevnik nastopajočin nam pokaže, da je v primerjavi z lanskim letom narejen predvsem velik premik na naših šolah, saj je skoraj 15 % vseh šolo-obveznih otrok vključenih v pevske zборе. Prav gotovo na osnovi take masovnosti pričakujemo tudi hitrejši kakovostni napredek, neprecenljiva pa je sporedna glasbeno-estetska vzgoja, ki je v današnjem stehiniranem svetu še kako pomembna.

Prizadevanja vseh zborov zaslužijo tudi vso pozornost jeseniškega občinstva, ki bo prav gotovo s svojo prisotnostjo dalo priznanje več kakor 600 nastopajočim pevkam in pevcem.

Drugi zaporedni poraz favoritov

Po jesenskem delu tekmo-
vanja je kazalo, da bo mo-
štvo iz Kroke postalo v pri-
hodnji sezoni član prve re-
publiške lige v odbojki, saj
ni izgubilo nobene tekme. To
nedeljo pa je to moštvo izgu-
bilo že drugo tekmo zapored
in to na domačem igrišču in
z zadnjim na lestvici. Krop-
parji so sicer odločili prva
dva niza v svojo korist, nato
pa jim je zmanjkalo sape in
so igro izgubili z rezultatom
2:3.

Druga tekma tega kola je
bila odigrana na Jesenicah
med ŠSD Kovinar in ŠD Ra-
dovljica. Prvi so povedli z
2:0 v nizih, tretjega so z ne-
kaj sreče osvojili gostje, v
četrtm pa so domačini do-

segli končno zmago 3:1. Kva-
liteta igre je bila zelo dobra.

Po tem kolu je povsem ne-
gotovo kdo bo končni zma-
govalec v tej ligi. V prvem
kolu je bila odigrana tudi
tekma Bovec : Kamna gori-
ca z rezultatom 3:0. Prihod-
njo nedeljo igrajo gimnazijci
zopet doma z moštvom iz

Kamne gorice ob 8.15. To bo
predtekma srečanju OK Jese-
nice : OK Izola.

V medobčinski ligi sta bili
odigrani zaradi dežja samo
dve tekmi, ŠSD Kovinar II :
ŠD Radovljica (stari) 2:3 in
ŽIC Jesenice : TVD Kamna
gorica II 3:1.

T. Š.

ROKOMET

SAVA KR. : JESENICE
18 : 15

Sava: Zlabič, Bertoncelj,
Kuharič, Valentar 2, Slodo-
je, Partelly 2, Zorman 12,
Potočnik 1, Marič 1.

Jesenice: Krmelj, Rozman,
Dragojevič, Berlisk 3, Sliv-
nik, Prešeren 2, Zmitek 6,
Kelhar 3, Sturm 1.

Sodnik: Sovze

Na igrišču pokritem z vo-
do se je domača ekipa malo
bolje znašla in zasluženo
zmagala. Tekma je bila zelo
fair, saj je bila samo ena iz-

ključitev. Kot celota je bila
ekipa Jesenic boljša, ekipa
Sava pa je imela v svojih
vrstah sijajnega Zormana,
ki je sam dosegel 12 golov
in tako pokopal vse naše
upe na zmago. Vse do zad-
njih dveh minut je bil rezul-
tat izenačen, nakar so igral-
ci Sava dosegli tri zapored-
ne gole in zmagali. V ekipi
Jesenice je treba pohvaliti
Zmitka, v ekipi Sava pa
izrednega strelca Zormana.
Sodnik je vodil tekmo ko-
rektno.

Slivnik

NOGOMET

PREDVDOR :
JESENICE 0 : 3 (0 : 2)

V preteklem tednu so na
prvenstveni tekmi gorenjske
nogometne lige Jeseničani do-
segli novo zmago in tako se-
daj samo še čakajo odločilne
tekme v Trzinu, ki bo 31. ma-
ja.

Naši so nastopili v postavi:
Kunšič, Ljušič, Lukančič, Šu-
bic, Kuplenik, Komelj, Ka-
čar, Smagin, Hozdič, Kralj,
Noč.

Gole so dosegli: Smagin,
Hozdič in Kralj (11 m). Naši
so bili celo tekmo boljše mo-
štvo in so ves čas igrali pred
vrati nasprotnika. Da niso
zmagali z večjo razliko je
delno kriva ležerna igra in
majhno igrišče, delno pa zelo
dober vratar domačih. Tako
Jeseničanom tudi v Predvdo-

ru ni uspelo doseči stotega
gola v tem prvenstvu. Do se-
daj so namreč dosegli 99 go-
lov. V prihodnjem kolu go-
stuje na Jesenicah ekipa Tr-
boj, ki so jo naši v jesen-
skem delu tekmovalnega pre-
magali s 6:1 in imajo realne
možnosti, da zmagajo tudi v
tem srečanju.

V nedeljo 24. maja se pri-
čne tudi tekmovalni del se-
sona. Naši bodo igrali v pr-
vem kolu nastopajo v Pred-
vdoru in imajo možnosti, da
se uvrstijo v naslednje kolo.

Štirim nogometašem, ki
sedaj služijo vojaški rok
(Pavlič, Stošič, Magdič in
Lubojčič), pa se bo 27. maja
priključil še bek Lukančič.
Tako, da bo moštvo moralo
nastopiti v Trzinu brez nje-
ga.

J. K.

nil do danes. Kljub »klasi-
ki« je tudi ta način plavanja v
svojem razvoju doživel mno-
go tehničnih sprememb od
stare nemške šole do danes
najmodernejšega načina ame-
riško-japonske variante.

Čeprav je izboljšanje tehni-
ke, predvsem pa metod treni-
ranja pripomoglo, da so se
rezultati tudi v tem starem
načinu plavanja vedno izboljš-
evali, je vendarle prsni na-
čin plavanja ostal najpočas-
nejši in to seveda zelo občut-
no. Razvoj v vseh treh osta-
lih tehnikah (crawl, delfin,
hrbno) je šel po poti, da bi
vse pasivne, zaviralne gibe
udov eliminirali, kar je po-
vsod tudi uspelo. Hitrost
plavanja v teh tehnikah je
zato mnogo hitrejša (rekordi
na 100 m znašajo za crawl
52,9 sekund, za delfin 57,0
sekund in za hrbno 59,6 se-
kund, medtem ko za prsno
1:06,9 minute) saj opravljajo
v prsni tehniki noge in roke
poleg aktivnih gibov še pa-
sivne, zaviralne gibe.

(Nadaljevanje)

— noge, roke, dihanje. Po-
dobno kot pri prejšnji vaji se
otrok odrine od stene bazena
in prične najprej delo z noga-
mi, po nekaj metrih plavanja
samo z nogami pa vključi še
roke in dihanje.

PRSRNO PLOVANJE

Prsna tehnika plavanja je
najstarejši način plavanja in
sploh v tekmovalnem športu.
Od štirih danes veljavnih
športnih načinov plavanja
(crawl, delfin, hrbno, prsno)
je prsna tehnika v veljavi od
prvih začetkov tekmovalne-
ga športnega plavanja. Razvoj
plavanja z novimi hitrejšimi
tehnikami je grozil, da bo ta
način plavanja izumrl, toda
mednarodna plavalna organi-
zacija je s svojimi pravili
»zaščitila« ta klasični način
plavanja, ki se je tako ohr-

Košarka in judo vzporedno

Nedavnega državnega prvenstva v judu za ženske so
se udeležile tudi tri Jeseničanke in vse tri so se domov
vrnile z medaljami. Severjeva je bila prva v poltežki,
Črnologarjeva druga v teži in Ivnikova tretja v pol-
srednji kategoriji.

Za pogovor sem tokrat zaprosila Ireno Ivnikovo,
zato namreč, ker se poleg juda ukvarja tudi s košarko
in je nepogrešljiv član prve petorke jeseniške ekipe.

Irena je stara devetnajst let, s košarkarsko žogo sta
si prijateljici pet let, v judu pa se spoprijema šele šest
mesecev.

Irena, kako, da si se odločila za judo?

»Judo mi je bil že dolgo všeč, zato nisem oklevala,
ko sem prebrala lepak, da judo sekcija pri TVD Parti-
zan Jesenice v svojo sredo važi tudi dekleta. Takrat
se nas je prijavilo 30, ostale pa smo le štiri gimna-
zijke.«

Koliko časa ti vzameta oba športa?

»Košarko treniram trikrat, judo pa enkrat na teden,
potem pa so seveda še tekme. Tako da ostane za kaj
drugega bolj malo časa.«

Tvoji največji uspehi?

»Štirikrat sem igrala v jeseniški košarkarski ekipi,
ki je osvojila naslov slovenskih prvakinja, v judu pa
sem si priborila naslov slovenske prvakinja v srednji
kategoriji in 3. mesto na državnem prvenstvu v polsred-
nji kategoriji.«

Tvoji vzori?

»Pri judu klubski fantje, pri košarki pa Slamnič.«
Jeseni boš odšla na študij v Ljubljano in prav gotovo
ti bo primanjkovalo časa za oba športa. Kateremu se
misiš bolj posvetiti?

»Zdaj še ne vem dobro, toda najbrž judu, ker imam
pri njem več možnosti za uspeh. Da bi bolj igrala ko-
šarko mi namreč manjka nekaj centimetrov, ki pa se
jih tudi s treningom ne da pridobiti.«

Irena je res športni talent in najbrž bi uspela v vsa-
kem športu, kateregakoli bi se lotila. Pri košarki s
svojim temperamentom in igro, ki spominja na dobre
dni Bassina, vnaša zmego v nasprotnikove vrste, pri
judu pa je njen uspeh prišel kar neznansko hitro. Šest
mesecev treninga, samo deset srečanj in že je postala
tretja najboljša v državi. Na prvenstvu v Zagrebu je
premagala kasnejšo državno prvakinja Dukičevu.

Kdaj te je pri judu najbolj stiskalo pri srcu?

»Po prvem srečanju, ko po končani borbi sploh ni-
sem vedela, na katerem koncu naj grem z blazine. Še
dolgo pa ne bom pozabila borbe z Dukičevu, ki sem jo
premagala z davljenjem. Kot mi je sama povedala, ji
je v trenutku, ko je hotela dvigniti roko, da se vda,
zmanjkalo zavesti. Kar tresla sem se, ko sem videla,
kako se je zdravnik trudil, da bi jo spet spravil k
zvesti.«

In kaj malo manj nevarnega?

»Dan po borbi z Dukičevu, sta šla po pločniku proti
meni dva prijatelja. Nenadoma sta stekla čez cesto,
začela vpiti in s prstom kazati name: 'Ljudje, pazite se,
ona davi!' Postala sem rdeča kot kuhan rak in se po-
tuhnula, kot da se to mene ne tiče.« (Sta že vedela, za-
kaj sta prej stekla čez cesto.)

**Tvoj fant je tudi judist. Znata mnoge nevarne pri-
jeme in mete. Kakšna je ljubezen dveh judoistov?**

»Kot vsaka druga. Malo prijemov in brez nevarnih
metov.«

Na Visoki Oltar (2621 m)

Med Škrlatico (2.738 m), Rokavi (2.646 m), Oltarji
(2.621 m), Dovškim križem (2.531 m) in široko peč-
jo (2.497 m) se čredijo in poganjajo v nebo številni na-
ši najbolj drzno izoblikovani vrhovi, ki vabijo vse več
ljubiteljev in obiskovalcev gora.

Tja v ta gorski svet ne vodijo zavarovana, markira-
na pota, tu vlada še mir, ki ga moti morda le pisk div-
jega kozla ali kamen, ki se je potočil v temni in pre-
padni steni Škrlatice ali meri višine severne severne
stene široke peči.

Na visoki Oltar (2.621 m) bodo v nedeljo 24. maja
utirili smučine in gazi naši mladi plezalci in alpinisti
iz Ljubljane, Kranja, Kamnika, Trzica in drugih go-
renjskih in slovenskih krajev.

Plezalci in alpinisti iz alpinističnega odseka Jesenice
vabijo na pomladanski vzpon na Visoki Oltar vse, ki
si želijo gledati prebujajočo gorsko pomlad nad dolino
Vrat, Krnice in Martuljkom. To bo vsekakor lepo in
veliko praznično doživetje.

Vsi udeleženci naj se javijo na AO Jesenice. Potreb-
na je primerna oprema (dereze, cepini, vrvi in drugo).
Za uspešen in srečen vzpon na Visoki Oltar je nujno
potrebna tudi primerna psihična in fizična kondicija ter
pred vsem dobra volja. Za skromno prenočišče vseh
udeležencev bo preskrbljeno v bivakih ena, dve in tri.

Kako naučimo otroka plavati

(nadaljevanje)

V dihanju opazamo pri
otroku najpogostejše nasle-
dne napake: vdih in izdih sta
nepopolna, zato se otrok ta-
koj utruja in zdrži le nekaj
metrov plavanja. Pri vdihu
previsoko dviguje glavo iz
vode. Ima premajhno giblj-
vost glave v vratu, zato pri
vdihu obrača celo telo name-
sto samo glavo.

Na našete napake moramo
otroka takoj opozoriti.

Vaje za koordinacijo:

1. Povezava čela nog in rok
(plavanje crawl brez diha-
nja). Otrok se odrine od ste-
ne bazena in prične najprej
delo z nogami, po nekaj me-
trih plavanja pa vključi v de-
lo še roke. Plava toliko časa,
dokler mu ne zmanjka zraka.

2. Spojitev vseh treh prvin

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

23. in 24. maja ameriški barvni film SRCE JE OSAMLJENI LOVEC, v režiji Roberta Ellisa, v glavni vlogi Alain Arkin, ob 17. in 19. uri.

24. maja ameriški barvni film RAZPOSAJENI DELFIN, ob 15. uri.

25. maja amer. barvni CS film ZGODBA O JESSI JAM-SU, v režiji Nikolas Rey, v glavni vlogi Robert Wagner.

26. in 27. maja italijanski barvni film POŽAR RIMA, ob 17. in 19. uri, v režiji Guido Malotesta, v glavni vlogi Lang Jefri.

28. maja italij. barvni CS film POD ZELENI MI ZASTAVAMI, v režiji Gakomo Gentiloma, v glavni vlogi Jose Svarez, ob 17. in 19. uri.

29. maja angl. barvni film POLJUBI DEKLETA IN JIH UBIJ, v režiji Henry Levin, v glavni vlogi Dorothy Provine, ob 17. in 19. uri.

30. maja španski barvni film PESEM IN LJUBEZEN, v režiji Luis Cezar Amadori, v glavni vlogi Isabel Garcés, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

23. in 24. maja italij. barv. film POŽAR RIMA, ob 17. in 19. uri.

24. maja amer. barv. film RAZPOSAJENI DELFIN ob 10. uri.

25. in 26. maja amer. barv. film SRCE JE OSAMLJENI LOVEC, ob 17. in 19. uri.

27. maja italij. barvni CS film POD ZELENI MI ZASTAVAMI, ob 17. in 19. uri.

28. in 29. maja fran. barvni CS film NEZVESTA ŽENA, ob 17. in 19. uri.

30. maja italij. barvni film MRTEV ALI ŽIV ob 17. in 19. uri.

Kino DOVJE

23. maja italij. barvni film TRIJE NEUSTRASNI

24. maja amer.-italij.-špan. CS film SAMOMORILSKI KOMANDOS

28. maja amer. barvni film SRCE JE OSAMLJENI LOVEC

30. maja franc. barvni CS film NEZVESTA ŽENA

Kino KRANJSKA GORA

23. maja franc.-italij. barv. film NI ROŽ ZA AGENTA OSS 117

24. maja franc. barvni CS film NEZVESTA ŽENA

28. maja italij. barvni film POŽAR RIMA

30. maja amer. barvni film SRCE JE OSAMLJENI LOVEC

Kino DELAVSKI DOM

JAVORNIK
23. maja amer.-italij.-špan. CS film SAMOMORILSKI KOMANDOS ob 19. uri

24. maja franc.-italij. barvni film NI ROŽ ZA AGENTA OSS 117 ob 17. uri

24. maja amer. barvni CS film ZGODBA O JESSI JAMESU ob 19. uri

27. maja franc. barvni film NEZVESTA ŽENA ob 19. uri

30. maja ital. barvni film POŽAR RIMA ob 19. uri.

Gledališče

NEDELJA, 24. maja ob 20. uri V. Rabadan: OGNJENI VIHAR — Hirošimska elegija v štirih slikah — IZVEN — ZADNJIČ

SREDA, 27. maja ob 18. uri SREČANJE Z NASIMI PEVSKIMI ZBORI

SREČANJE MLADINE NA PRISTAVI V JAVORNIŠKEM ROVTU

Občinska konferenca ZMS Jesenice organizira skupaj s krajevno organizacijo ZZB NOV Javornik — Koroška Bela srečanje mladine naše občine na Pristavi v Javorniškem Rovtu.

Srečanje bo 24. maja 1970 z uradnim začetkom ob 12. uri.

Program:

1. Prihodi in sprejem odredov in bataljonov, sestavljenih iz učencev osnovnih šol ob 12. uri.
2. Prihod ostale mladine in občanov naše občine.
3. Raport komandantov odredov predsedniku Zveze mladine Slovenije
4. Priložnostni govor Mitje Gorjupa, predsednika ZMS
5. Kulturni program
6. V popoldanskem času ples in družabne igre

Osnovnošolska mladina, ki je organizirana v bataljone in odrede, bo šla po določenih spominskih obeležjih v Javorniški Rovt, ostala mladina pa naj bi šla v dveh smereh:

- a) izpred gimnazije ob 9.30 prek Jelen kamna na Pristavo
- b) izpred restavracije Turist na Javorniku po poti na Pristavo

Vodstva aktivov ZMS so dolžna, da posebej poskrbijo za čimvečjo udeležbo mladih na Pristavi v Javorniškem Rovtu, saj bo to osrednji zbor mladih ob praznovanju 25-letnice osvoboditve in najvidnejša manifestacija v mesecu mladosti in ob praznovanju rojstnega dne tovariša Tita.

Občinska konferenca ZMS
Jesenice

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega draga moža, očeta, starega očeta, strica, brata in pradedka

JOŽETA PERPARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, ter poklonili venci in cvetje.

Prisrčna hvala vsem dobrim sosedom, ter pevcem, dr. Milanu Čehu za požrtvovalnost ter skrb ob njegovi bolezni ter vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Mara, hčerka Marica z družino in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža in očeta

FERDINANDA KOFOLA

se zahvaljujemo vsem prijateljem in sostanovalcem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Iskrena hvala vsem za darovane venci in za izrečeno sožalje, sostanovalcem in kolektivu družbene prehrane pa za denarno pomoč. Zahvaljujemo se govornikom kolektiva martinarne in ZZB NOV za poslovilne besede ob odprtem grobu.

V teh težkih trenutkih je bila sleherni pomoč neprecenljiva in zato prisrčna hvala, zlasti pa sosedom, ki so nam v dneh težke izgube stali ob strani.

Zalujoči: žena Barbka, sin Božo, hčerka Nada in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Tovarniškem odboru sindikata Železarne se najlepše zahvaljujem za prejeti denar v času mojega bolovanja in za čestitke za 1. maj.

Viktor Kržišnik

ZAHVALA

Tovarniškem odboru osnovne organizacije sindikata Železarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč.

Franc Hudovernik
PIV

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne Bela se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla v času moje bolezni.

Franci Franko
površinska obdelava
valjarna Bela

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem osebno predsedniku TO OO sindikata Železarne Srečku Mlinariču in prek njega sindikalni organizaciji za prvo-majsko čestitko in denarno darilo. Zahvaljujem se tudi sindikalnemu odboru valjarne 2400 in članoma odbora Avgustu Gabru in Slavkutu Zigonu za obisk na domu.

Husein Kostić

REVIJA MLADOSTI

Občinska zveza za telesno kulturo Jesenice bo v nedeljo, 31. maja, s sodelovanjem šolskih športnih društev in društev Partizan, priredila v počastitev 25-letnice telesne kulture »revijo mladosti«. Ta množični nastop se bo pričel ob 15. uri na hokejskem igrišču Podmežaklo in bi bilo prav, da si ga ogledajo Jeseničani in okoličani v čim večjem številu, saj podobne prireditve pri nas ni bilo že več let.

Program:

1. Mimohod in zbor vseh nastopajočih na igrišču;
2. Pozdrav — kratek nagovor;
3. Množični nastop pionirk — točka učenk šole Tone Čufar Jesenice, Kranjske gore in Mojstrane;
4. Nastop pionirjev in pionirk v prosti vaji — učenci iz Zirovnice;
5. Polygon;
6. Množični nastop pionirjev in pionirk v orodni telovadbi;
7. Prikaz borb v judu;
8. Preskoki simultano — nastopili bodo učenci ŽIC;
9. Prosta vaja mlajših pionirk s šole Prežihov Voranc;
10. Kvalitetna orodna telovadba mladincev višjega razreda — gosti, in pionirk višjega razreda;
11. Nastop cicibanov iz društva Partizan Jesenice;
12. Množični nastop pionirk šole Prežihov Voranc;

Z.

PREDAVANJE

Gobarska družina Jesenice v okviru svojega programa prireja dvojce zanimivih predavanj in sicer 28. t. m. ob 18. uri in 4. junija ob istem času v šolski sobi na železniški postaji Jesenice.

Prvo predavanje bo vodil dr. Dušan Vrščaj iz Ljubljane, drugo pa dr. Vinko Zalokar in prof. Korenc Anton z Jesenic. Predavanja bodo spremljana z barvnimi diapozitivi. Govora bo o gobah in nekaj o varstvu narave.

Vabimo vse, ki se za to zvrst predavanj navdušujejo, da le-te obiščejo v čim večjem številu. Obogatimo svoje znanje o užitnih gobah in uživajmo v prijetni in koristni ter neprezahtevni rekreaciji.

Želimo, da bi bil obisk čim večji.

A. K.

TRGOVSKO PODJETJE ROŽCA

Jesenice

RAZGLAŠA

6 (šest) učnih mest za učence(ke), ki bi se želeli izučiti za poklic prodajalca v trgovini z živili in mešanim blagom.

Prijave sprejema uprava podjetja do 15. junija 1970. Prednost pri sprejemu bodo imeli kandidati, ki so ali bodo dovršili osemletko z odličnim ali prav dobrim uspehom oz. z dobrim, če so v zadnjem letu prejeli prav dobro oceno iz računstva in telesne vzgoje. Pred končno odločitvijo o sprejemu v uk. bodo kandidati morali opraviti še predpisan test pri Šolskem centru za blagovni promet v Kranju.

OBJAVA

S prodajo vozovnic za letovanje kolektiva železarne Jesenice in svojcev v Biogradu in Crikvenici za vse izmene začne turistična poslovalnica na Jesenicah 20. maja 1970.

V mesecu maju in juniju smo vam pripravili naslednje avtobusne izlete:

30. 5. enodnevni izlet v Udine
6. in 7. 6. dvodnevni izlet v Padovo in Benetke
13. 6. enodnevni izlet v Trst
- 12.—14. 6. tridnevni izlet v San Marino
- 19.—21. 6. tridnevni izlet na jezero Garda in v Dolomite
27. 6. enodnevni izlet v Udine
3. in 4. 7. dvodnevni izlet na Dunaj

Oglasite se v naših poslovalnicah, kjer so na razpolago podrobnejši programi, s katerimi vam bomo z veseljem postregli.

Če se še niste odločili kje boste letovali, vam letovanje lahko organiziramo mi. Zahtevajte programe in nasvete v naših poslovalnicah na Jesenicah in v Kranjski gori.

LJUBLJANA TRANSPORT
PE J E S E N I C E

»VATROSTALNA« ZENICA

OPERATIVNO TEHN. SEKTOR II

J E S E N I C E

razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA DOMA »VATROSTALNE« NA

JAVORNIKU

Pogoj: dovršena osemletka. Stanovanje ni zagotovljeno. Pismene ponudbe poslati na naslov: »Vatrostalna«, Operativno teh. sektor II, Jesenice, Savska 6.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Ukradena zmaga

Jeseniški odbojkarji so se prav dobro zavedali, na kako vročem igrišču bodo igrali, ko so odpotovali v Kaštel pri Splitu. Da pa bo tako vroče, kot je bilo v resnici, si niso predstavljali.

Arh, Bergelj, Krevsel, Potočnik, Kavčič, Strnad, Pogacar, Božič, Divjak in Končanik pa so pri tem še najlažje premagovali vročino, ki je vsrkavala njihove moči. Niso pa se mogli upreti pristranskemu sojenju in vročerkurnemu občinstvu, ki je sodniku grozilo z marsičem,

če domače moštvo ne bi zmagalo.

Trener in igralec Jesenic Viki Krevsel, ki ima za seboj že dolgoletno odbojkarško kariero, je povedal, da kaj takega še ni doživel. Jeseničanom so ukradli najmanj deset »žog«. Bilo je mnogo materialnih kršitev pravil in sodnik je brez opomina dosojal našim kazenske točke, ki so jim zaradi tega navsezadnje tudi začeli popuščati živci.

Prvi niz so izgubili s 15:6, drugega pa dobili s 5:15. V

tem nizu so bile uspešne vse kombinacije in celotna ekipa je delovala kot dobro utečen stroj. Tako se je pričel tudi tretji niz, v katerem so Jeseničani vodili že z 2:10. Takrat pa je pod pritiskom publike na sceno spet odločneje posegel sodnik in domačini so izenačili in zmagali s 15:11.

Kljub vodstvu domačinov v nizih pa se Jeseničani še nismo mislili vdati. Ves čas četrtega niza je bila borba enakovredna in izenačen je bil tudi rezultat pri 13:13. Takrat pa je sodnik našim spet dosodil kazensko točko in domačinom potem ni bilo težko priigrati še zadnjo točko.

Bili smo resnično boljši, je dejal Krevsel, toda sodnik nam je ukradel dve točki. Nismo pa bili dvakrat boljši od domačinov, da bi vseeno lahko zmagali. Početje, kakršno je bilo v Kaštelu, je slaba propaganda za odbojko in kvarno vpliva predvsem na mlajše, neizkušene igralce, zapušča pa sledove tudi na starejših igralcih. Krivica, ki se nam je zgodila v Kaštelu, je slabo vplivala na razpoloženje v jeseniškem taboru. Sicer pa smo po svoje imeli tudi srečo, da smo izgubili, saj ne vemo, kaj bi se zgodilo z nami in s sodnikom, če bi vsemu navkljub le zmagali.

Najboljši igralec tekme je bil Jeseničan Bergelj, ki je garal za tri martinarje. Po naporni tekmi in dvanaesturni vožnji se je ob treh zjutraj vrnil na Jesenice, ob šestih pa je bil že v železnarni. V nedeljo bo na Jesenicah srečanje z zelo dobro ekipo Izole. Jeseniški odbojkarji upajo, da jih bo v tem derbiju s svojim objektivnim bodrenjem podprlo čimveč gledalcev.

Dva naslova za Jeseničanke

V soboto in nedeljo je bil v Ljubljani III. namiznoteniški turnir za člane in članice. Na turnirju je bilo približno 120 udeležencev iz 17 klubov. Za Jesenice so igrali Judita Novak, Božena Krajzelj, Mojca Ušeničnik in Rudi Buh.

Prvi dan je bilo na sporedu najprej ekipno tekmovanje, v katerem sta se v finalu pomerila že znana nasprotnika — Jesenice in Olimpija. Še pred tem so Jeseničanke dobile srečanje z Mursko Soboto s 5:0 (brez borbe) in z Ilirijo s 5:3.

V finalu so bili doseženi naslednji izidi:

Novak : Martinec 2 : 1, Krajzelj : Jeler 1 : 2, Ušeničnik : Vrstovšek 0 : 2, Novak : Vrstovšek 2 : 0, Krajzelj : Martinec 2 : 1, Ušeničnik : Jeler 0 : 2, Novak : Jeler 2 : 1, Krajzelj : Vrstovšek 2 : 0.

V nedeljo pa so tekmovali posamezniki. Edini moški predstavnik Jesenic — Rudi

Buh, je v B konkurenci najprej premagal Komana (Ilirija) z 2 : 1, potem pa je v četrtfinalu izgubil z U. Rakom z 2 : 1. Rudi Buh je zasedel sedmo mesto.

Pri ženskah so imele Jeseničanke več uspeha. Božena Krajzelj je najprej premagala Vrstovškovo (Olimpija) s 3:1, potem pa je spet naletela na Jelerjevo, s katero je izgubila že v ekipnem tekmovanju in izgubila z 1 : 3. Skupaj z Martinčevom si je delila 3.—4. mesto.

Novakova pa si je spet priborila naslov najboljša. Potem, ko je premagala Durnovo (Ilirija) s 3 : 1, je naletela na Martinčev (Olimpija) in jo kljub vodstvu tekmičice z 0 : 2, premagala s 3 : 2. Tudi v finalnem dvoboju z Jelerjevo, je povedla nasprotnica z 0 : 2, potem pa je Novakovi z borbenostjo uspelo, da je izenačila rezultat in zmagala.

Z.

Prispevki za halo

V tednu od 12. 5. do 19. 5. je bilo na žiro račun gradbenega odbora za halo Podmežakljo, vplačano 1.085,— din.

Prispevali so:

po 10,— din: Franc Šmid, Stanko Noč, Viktor Rakovec, Albert Svetičič, inž. Vladimir Senčar, Valentin Rabič, Ivan Jazbec, Alojz Grašič, Vinko Jordan, Franc Dolinar, Anton Primc, Milan in Tonči Pristov, Janez Erjavac, Janko Isterjak, Janez Gašperin, Andrej Vidic, Rajko Bizjak, Franc Pristov, Pavel Jamnik, Davorin Šest;

po 20,— din: Anton Kristan, Marjan Knific, Slavko Koselj, Vlado Podlipnik, Franc Potočnik, Slavko Dereani, Ivan Meh;

po 25,— din: Emil Krmelj;

po 30,— din: Vinko Meznar, Miloš Žvab, Marjan Pehlaj;

po 100,— din: Franc Lavtižar — odvetnik;

po 530,— din: SO valjarna 2400.

Skupno je bilo doslej, z že prispelimi prispevki in s sredstvi, ki so jih obljubila razna podjetja, zbrano 140.922,80 din. Gradbeni odbor se za vse prispevke iskreno zahvaljuje. Žiro račun gradbenega odbora je 5153-3-278 pri SDK Jesenice.

Tekmovanje v malem nogometu

V okviru prireditev za proslavo meseca mladosti je bilo na igrišču osnovne šole odigrano tekmovanje v malem nogometu, katerega se je udeležilo šest ekip. Rezultati so naslednji:

os. š. P. Voranc : os. š. Mojstrana 2 : 0, Gimnazija : os. š. P. Voranc 3 : 1, Mlad. aktiv Hrušica : os. š. Mojstrana 4 : 0, Mlad. aktiv Hrušica : ŽIC Jesenice 5 : 2, ŽIC Jesenice : Gimnazija 2 : 0, Mlad. aktiv Hrušica : Gimnazija — 3 : 1, ŽIC Jesenice : ekipa JLA 2 : 1, ekipa JLA : Gimnazija 3 : 1, Mlad. aktiv Hrušica : ŽIC Jesenice 3 : 1 (0:0).

Moštvo mladinskega aktiva Hrušica je v finalni tekmi pripadla zmaga šele s streljanjem z bele točke, ker niti po podaljškju ni prišlo do odločitve.

Organizacija tekmovanja ni bila najboljša. Ekipa JLA se je vključila v tekmovanje šele v drugem delu, ekipi osnovnih šol pa nista bili obveščeni o tem, kdaj se igra drugi del tekmovanja.

Vrstni red: 1. Mlad. aktiv Hrušica, 2. ŽIC Jesenice, 3. Ekipa JLA, 4. Gimnazija Jesenice, 5. Osnovna šola Prežihov Voranc, 6. Osnovna šola Mojstrana.

T. S.

Občinski spomladanski kros

Občinska zveza za telesno kulturo Jesenice je v nedeljo na Hrušici organizirala občinski spomladanski kros. Nastopilo je 100 tekmovalcev, kar je precej manj kot prejšnja leta. Tokrat so manjkali tudi učenci osnovne šole iz Žirovnice in Koroške Bele, kar pa je razumljivo, saj je v teh dveh krajih deževalo in so mislili, da bo kros preložen. Nerazumljivo pa je, zakaj se teka niso udeležili učenci Kranjske gore in člani drugih telesnovzgojnih organizacij v občini.

Rezultati:

MI. pionirke — 600 m: 1. Sonja Martinjak — 3:15,9, 2. Saša Lavtižar — 3:16,3, 3. Mirjam Fišer — 3:17,8 (vse SSD Mojstrana), 4. Maja Krivec — 4:13,8 (SSD P. Voranc Jesenice) — nastopile 4 tekmovalke;

MI. pionirji — 600 m: 1. Janko Legat — 2:53,6, 2. Franci Urbas — 3:02,2, 3. Janez

Zima — 3:06,9 — vsi SSD Mojstrana (nastopili 3 tekmovalci);

Pionirke — 600 m: 1. Nada Gričar — 2:41,2 — SSD P. Voranc, 2. Marija Kosmač — 2:46,4, 3. Marina Purgar — 2:49,5 — obe SSD T. Čufar, 4. Cvetka Pold — 2:55,4 — SSD Mojstrana, 5. Danica Makuc — 2:59,5 — SSD P. Voranc (nastopilo 32 tekmovalk);

Pionirji — 800 m: 1. Branko Gašperšič — 3:15,8 — SSD T. Čufar, 2. Miha Peternel — 3:20,0 — SSD Mojstrana, 3. Drago Horvat — 3:26,4, 4. Darko Jonke — 3:33,2 — oba SSD P. Voranc, 5. Milan Paulus — 3:33,8 — SSD Mojstrana (nastopilo 20 tekmovalcev);

MI. mladinke — 800 m: 1. Slavica Danilovič — 3:43,1 — SSD P. Voranc, 2. Marjetka Kosmač — 3:46,0 — SSD T. Čufar, 3. Damjana Nadižar — 3:49,5 — SSD P. Voranc,

4. Nevenka Razinger — 3:53,8 — SSD T. Čufar, 5. Edina Dizdarevič — 3:58,9 — SSD P. Voranc (16 tekmovalk);

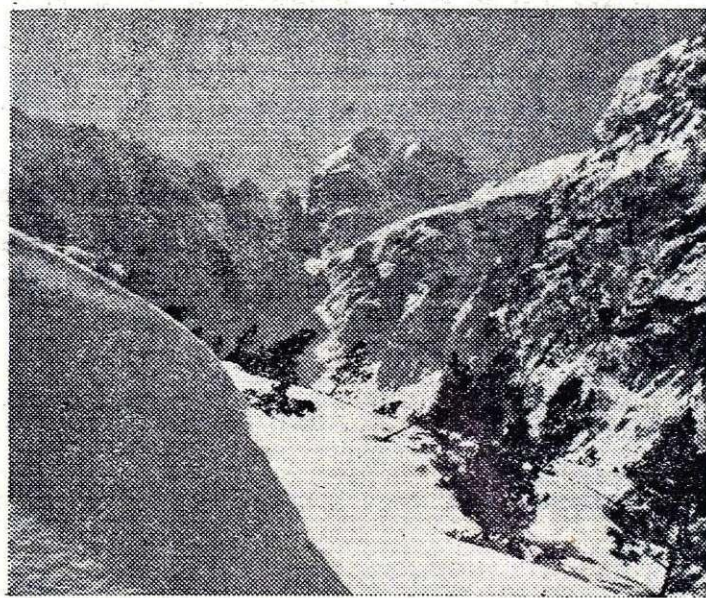
MI. mladinci — 1000 m: 1. Marjan Kramar — 3:39,9 — SSD T. Čufar, 2. Hajrudin Dizdarevič — 3:44,0, 3. Edi Franc — 3:49,9, 4. Drago Smolej — 3:53,0 — vsi SSD P. Voranc, 5. Angel Ozebek — 3:54,3 — SSD Mojstrana (15 tekmovalcev);

St. mladinke — 800 m: 1. Darja Globočnik — 4:06,3, 2. Ivanka Čuden — 4:20,3, 3. Bojana Sedej — 4:24,0, 4. Tea Vengust — 4:28,2 — vse gimnazija Jesenice (nastopile 4 tekmovalke);

St. mladinci — 1000 m: 1. Stane Oman — 3:52,9 — SSD T. Čufar (nastopil le en tekmovalec);

Člani — 1500 m: 1. Marko Dakskobler — 4:38,6, 2. Ivan Čufar — 4:46,9 — oba atletski klub Jesenice (nastopila le dva tekmovalca).

Z.

Triglavski turni smuk

v organizaciji planinskih društev Javornik, Mojstrana in Martuljk bo v nedeljo 24. maja ob 8. uri zjutraj iz grebena Rži prek Apnenice v Krmo.

Skupni odhod udeležencev je v soboto 23. maja ob 5. uri zjutraj izpred Kovinarske kočice na Zasipsko planino, ki je odprta, vendar ima omejeno kapaciteto prenočišč. Cesta iz Mojstrane in po dolini Radovne je prevozna vse do Zasipske planine.

Tudi Staničev dom z depandanso bo odprt in zasilno oskrbovan oba dneva. Snežni pogoji so zelo dobri.

Vabimo k čimvečji udeležbi!